

ET IREK

...jában délelőtt debreceni b... közgyűlést hív... közgyűlést... rek Istárgyalá... Debrecen vá... tejes szám... A vasutas... jás tagjai pi... gazokány fe... enként félkilo... k. A cukor az... nál véte ezhe... mber 31-ig. A... ára zacskóval

k Szakszerve... ilete esütörtök... uan 4 órákor... b. és bizal... emés kötelező... Szakszerve... tán 3 órákor... ülést tart. — Szakszerveze... órákot tartja... sztaggyűlést... olbár Ferenc... ttes.

S SZOLGALA... SZERTÁRAK: ...ember 27-ig... 18.) és Csoko...

10 forint.

és stado: AN. LASZLO. m. Vörös Had... szám, II. em. 254.

1. Bajcsy.Zs-a... szám: 205... uság" nyomda... rforogógépén. 205.

5: Ménes 'anos.

vezeték... zvezeték... a elromlás... RGERI... NTCA 7. SZ.

adás: könyvesbolt, za épület.

z ötleteset, ppet? tessen ékinél PET

ajándékár... forinttól Huber... Csepél-u. 74. 115

Vásároljon el... Keresz... építkezésnél. 67

szakmában... parral rendel... kértént nagy... venne. „Penz... jelligere a ki. 61

község tulajdo... régla és eserep... bérbe kiado... bet az elője. 65

nyak, bolyhos... szetek dr. Na... Háo, utca 30... zetésűzet. 30

áttermésű pri... itterenként és... mórdeó Kálvín... alatt 65

tyarra, mesz... p lego,osobban... potály-utca 3/a 119

hegedűhúr... dása, szakje... óla: Tanczer... 1. omeleten. 50

# NÉPLAP

Huszonnégy oldal, Ara 1 forint

Boldog karácsonyi ünnepeket!

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

III. ÉVFOLYAM, 291. SZÁM

VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJETEKEI

1946 DECEMBER 25. SZERDA

## KARÁCSONYI SZÁMADÁS

Irta: KÁLLAI GYULA nemzetgyűlési képviselő

Karácsony a béke és szeretet ünnepe, de a legnagyobb ünnepünk a politikai életben nem jelenti feltétlenül a békét, az egyetértést, a közös munka, a vállvetett küzdelem ünnepét is. Sajnos, ez a helyzet ma is. 1946 karácsonya olyan politikai légkörben köszönt ránk, mely épenséggel nem mondható békésnek, legfeljebb a tárgyaló, vagy küzdő felek a karácsonyi ünnepekre való tekintettel néhány heti fegyverszünetet tartanak.

A magyar belpolitika utóbbi két hónapját a sorozatos tárgyalások jellemzik a Független Kisgazdapárttal, hogy végre-valahára megtisztítsuk a koalíciót és ezen keresztül a demokrácia összes politikai intézményeit a kártevő reakcióktól. A hónapokig tartó tárgyalások a problémát nem oldották meg, csak elodázták a döntést az újesztendőre vár, amikor végre ezt a kérdést a néptömegek és az ország javára pozitív értelemben kell eldönteni.

Jóllehet, az utolsó napjait pergető esztendő ilyen súlyos feladatot ad át megoldásra az új esztendőnek, mégis — ha a szokásos évszámadást elvégezzük — tárgyilagosan megállapíthatjuk, hogy az ó-esztendő nagyon komoly eredményeket adt az új esztendőnek. Szegyenkeznivalója a magyar demokráciának nincs, mert a fiatal magyar demokrácia két esztendejének a munkáját olyan eredmények jellemzik, amelyek a magyar nép történelmének évszázadokra szóló, kimagasló eseményei.

Nézük meg: mivel gazdagította az elmúlt esztendőben országunk dolgozó népe a magyar demokráciát.

Első kimagasló nagy eseménye az 1946-os esztendőnek — kétségtelenül — a köztársasági államformának február 1-én történt törvénybeiktatása. Ezzel a cselekedetével a magyar demokrácia nemcsak a magyar népi tömegek jelenlegi legfőbb kívánságának tett eleget, hanem egy hosszú történelmi harc hősiés erőfeszítéseit is megvalósította. 1848-ban már népközlársaság megteremtésére törekedett a szabadságharcos magyar-nép. Akkor ez a kísérletünk elbukott. Bukással végződött az 1918—19-es nagyszerű népi megmozdulás is, mely szintén a köztársasági államformában látta a magyar nép jövő életének államformáját. 1946-ban, szerencsésebb körülmények között vállalta a magyar nép a népi köztársaság megteremtésének nehéz munkáját. A köztársasági államforma kikiáltását a magyar társadalom mélyreható demokratikus átalakulása előzte meg. Ezek között legjelentősebb volt a földreform, mely megdöntötte az évszázados úri kiváltságokat s a népelnyomás leghatalmasabb fegyverét ütötte ki a magyar nép ellenségei kezéből. A földreform mellett ezúttal jó volt a köztársasági államforma épületének politikai váza is: a munkáségsygeen és a munkás-paraszt-szövetségen nyugvó nemzeti egység politikája.

A magyar demokrácia múlt évi eredményei során kimagaslóan előkelő hely illeti meg a stabilizáció művét. A forint bevezetése a dolgozó nép millióinak életét szabadította ki a mérhetetlen nyomorból és vitte népünket a felemelkedés útjára. A magyar köztársaságnak erre a művére, melynek megteremtésében a magyar kommunistáknak oroszlánrészük volt,

az egész demokratikus világ tisztelettel és csodálattal tekint. A stabilizációnak köszönhető, hogy a kormány decemberben betérjesztette a nemzetgyűlésen fiatal demokráciánk első forrntkölségvetését és ezzel megteremtette a teryszerű állami gazdálkodás és a további fokozatos gazdasági felemelkedés lehetőségeit.

A múltévi eredmények kiharcolása során kitünő hely illeti meg a hősiés magyar parasztságot. A magyar parasztság nemesak abban az évben bizonyította be áldozatkészégét és hazafiúi köteleességét, amikor a földet megkapta, hanem ebben az esztendőben is, amikor minden erejével a magyar demokrácia segítségére kellett sietnie. A magyar reakció a parasztságon keresztül akarta a legérzékenyebb csapást mérni a magyar demokráciára. Ezek az urak arra gondoltak, hogy az ideí rössz termést is kihasználva, meg tudják akadályozni azt, hogy a magyar parasztság felszántsa és bevesse a földet és ezzel biztosítsa népünk jövő évi nyenyerét. A reakció minden ereje összefogott, hogy a magyar paraszt nem kapjon vetőmagot, a szántási hiteleket arra érdemtelenségeknek juttassák, de mindez az úri mesterkedés nem tudta megförtöni parasztságunk áldozatkész erejét. Amit a magyar parasztság az őszi hónapokban végzett, valóságos hősköltemény s munkájuk eredményeként most 20—25 százalékkal nagyobb vetésterület érleli a magot a jövő évi aratásra, mint az elmúlt esztendőben. Mintha a magyar parasztságot akarta volna jutalmazni közvetlenül karácsony előtt eredményes és hősiés munkájáért a nemzetgyűlés. Pártunk korábbi kezdeményezése alapján megszavazta a földbirtokreform befejezéséről szóló törvényjavaslatot. Ezzel a javaslattal a földkérdés terén mutatkozó minden eddigi bizonytalanság megszűnik. Végzetvettünk annak az áldatlan állapotnak, hogy a volt földbirtokosok a reakciós ügyvédekkel és bírakkal összefogva, a perek lavináját zúdítsák a parasztságra s elviselhetetlenné tegyék életüket. E törvényjavaslat törvényerőre emelése után az új honfoglalásnak nevezett földreform végére végérvényesen pontot teszünk.

Ha az 1946-os esztendőről rövid számvetést végzünk, meg kell állapítanunk azt is, hogy ez az esztendő a szakadatlan harc jegyében telt el a Kisgazdapártba betódult reakció ellen. A magyar dolgozó népnek ez ellen a reakció ellen márciusban már tömegmozgalmakkal kellett védekeznie. Ettől kezdve nem volt napunk és óránk, amikor ne éreztük volna a mindenütt jelenlévő reakciót s ne kellett volna a magyar néptömegek erejét a végsőkig megfeszíteni, hogy az előbb felsorolt nagy eredményeket elérhessük. Év végére a reakció elleni harc már ismét odáig fokozódott, hogy érdekeik védelmére meg kellett mozdulni a dolgozó nép ezreinek. A közvetlen karácsony előtti heteket az jellemezte, hogy Budapesten sorozatos küldöttségek követelték az árdrágítók, spekulánsok és feketézók kíméletlen megbüntetését, az árak leszállítását, a demokrácia megtisztítását a reakciós elemektől. Ezeknek a megmozdulásoknak persze most is megett a kívánt hatása. A magyar nők drágaság és spekulánsok elleni felvonulásának megett az az eredménye, hogy az uzsorabíróságok kénytelenek voltak szigorú

ítéleteket hozni a magyar nép életmét és ruháját elrabló csempészek ellen s az építómunkások tüntetésének a következménye volt, hogy a szövetségi törvényjavaslatból a szószegéssel és puccsszerűen becsémpézett reakciós szakaszokat kiküszöbölhették. Ezeknek a népi megmozdulásoknak a következménye, hogy karácsony előtt a piacokon az árak lejjebb szálltak és hogy a nemzetgyűlés mentelmi bizottsága — legalább a munkás- és parasztyilkos Vértessy Károly és barátja, Vidovits Ferenc esetében — fellépett a reakciók ellen.

Az újesztendő legnagyobb feladatának állítja elénk mindjárt első napjaiban a kormánykoalíció új alapokra való helyezését. Ezt a feladatot feltétlenül meg kell oldanunk, mert a demokrácia egyetlenegy őszinte híve sem akarhatja, hogy a jövő esztendő ugyanolyan szakadatlan harcokban teljen el a reakcióval szemben, mint a mostani. A kormánykoalíciót új, egészséges alapokra akarjuk helyezni, a dolgozó kisgazdapárti paraszti elemek bevonásával, már csak azért is, mert a magyar nép gondjainak, bajainak megoldása nem tür további halasztást. A magyar népnek elege van a nélkülözésből, az éhezésből és ruhátlanságból és amikor ipari termelésünk örvedetesen javul s a parasztság is erején felül teljesíti kötelezettségét, lehetetlen, hogy a reakciós elemek garázdálkodása folytán dolgozó férfiak, munkásasszonyok és gyermekek koplaljanak és nélkülözzenek. De meg kell oldani a belpolitikai válságot külpolitikai okokból is. Az 1946-os esztendő Európát világszerte a demokratikus erők gazdagodását jelentette. Körülöttünk és szerte Európában a népi demokráciák megizmósóáltak és bennünket, magyarokat az a veszély fenyeget, hogy a népek fejlődésének útján megint a legutolsók között kullogunk. A Horthy-korszakban a világ közvéleménye úgy tekintett Magyarországra, mint az elmaradottság szomorú színelyére. Ma országunk lemaradásáért a népek versenyében a dolgozóknak kellene viselniük a felelősséget. Minden külföldi, aki a legutóbbi két esztendő alatt Magyarországon járt, megállapította, hogy a magyar dolgozó nép csodákat művel: szorgalmas, áldozatkész és nem ismerhetetlen. Ez a nép, mely az elmúlt két esztendőben ennyire bebizonyította életrealóságát és államvezetői képességeit, nem türheti, hogy a még mindig soraink között garázdalkodó régi reakciós elemek ismét leszorítsanak bennünket a haladó népek utolsó soraiba.

Az újesztendő első nagy eredményei között legnagyobb a békekötés lesz. Kétségtelen, hogy a régyárt béke nem váltja valóra azokat a reményeket, amelyeket a magyar demokrácia szeretett volna. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy az újesztendőben bűnak eresszük fejünket. A második világháborút követő magyar béke két szempontból is különbözik a múlt világ háborút követő békétől. Akkor az ország szűk határai között a földesurak és nagytőkések bilincseiben elnyomva és leigázva vergődött a magyar nép, ma felszabadult erővel készen áll az új országépítésre. De különbözik ez a béke a múlt világháborút békéjétől abban is, hogy akkor ellenséges népek gyűrűje vette körül Magyarországot, ma viszont a szomszédos népek legtöbbie baráti megértésre és együttműkö-







# A BÉKE ALAPJAI

Írta: VASÁRHELYI MIKLÓS, a „Szabad Nép” szerkesztője

A második világháború befejezése óta egyszer sem alakult ki a békének az a megnyugtató és románykeltő légköre, mint éppen most 1946 karácsonyán. Néhány nap alatt sok olyan kérdés intéződött el, amelyek megoldása hónapok, sőt évek óta húzódik, amelyekről sokan azt hitték vagy remélték, hogy megoldhatatlanok, vagy legfeljebb kompromisszum alakjában elodázhatók hosszabb-rövidebb ideig, de mindig a világ-béke kényes neurálgikus pontjai maradnak.

Newyorkban egyszerre zajlottak le a külügyminiszterek tanácsának ülései és az UNO ülései. A külügyminiszterek tanácsa előtt az egyik tengelyállamnak, Olaszországnak és négy volt csatlósállam békéjének véglegesítése állott. Ez a munka a yaltai konferencia határozatai alapján egy esztendővel ezelőtti kezdődött meg a külügyminiszterek londoni találkozásán, amely kudarcra végződött, 1946 nyarára a külügyminiszterek már el tudták készíteni a béketervezeteket, de néhány döntő kérdés függőben maradt. Ezeket — a dunai hajózás rendezését, a triezzi szabadtörök helyzetét és a békével összefüggő gazdasági kérdéseket a három hónapig tartó békekonferencia sem tudta megoldani. Most Newyorkban meggyőzés jött létre mindhárom kérdésben.

Nagy munkát végzett az UNO is. A tartós békét a békekötés egymagában nem biztosítja. Olyan világot kell felépíteni, amelyben a minimálisra csökkent az újabb fegyveres összetűzés lehetőségét. Ezt a célt szolgálta a Szovjetunió leszerelési javaslata. Ha a fegyvergyártást korlátozzák és ellenőrzik, egyes fegyverek gyártását megszüntetik, a hadseregeket visszahívják minden idegen országból és a legkisebb létszáma csökkentik, akkor az imperialista körök háborús uszításai és szándékai hosszú esztendőig veszélytelenné válnak.

## A nagyhatalmak felelőssége

A világbéke fenntartásáért első sorban a nagyhatalmak felelősek. Ezek a nagyhatalmak közös erővel győzték le a világ békéjét felborító német fasizmust és most a legszorosabb együttműködésben kell felépíteniük az új békét. A béke lényegében azon múlik, hogy sikerül-e ezt az együttműködést tartósan biztosítani. Itt komoly szerep vár a nagyhatalmak külpolitikájának meghatározóira és irányítóira. Hiszen köztudomású: a háború alatti példás együttműködés első sorban onnan eredt, hogy a két legtekintélyesebb nagyhatalom, a Szovjetunió és az USA vezető államfői, Sztálin és Roosevelt milyen meg voltak győződve céljaik helyességéről és munkájuk sikeréről. A siker nemcsak a háború megnyerését jelentette, hanem a béke megnyerését is. Még a háború alatt lefektették a világ új rendezésének, a békekötések

alapelveit, megalkották az Egyesült Nemzetek Szervezetének működési szabályait. A háború tartama alatt tehát már konkrét lépések történtek a béke felépítésére. Ebben a tekintetben ez az új béke különbözik az első világháború után kialakuló állapottól. Akkor a nagyhatalmak hosszú esztendőig olykor a tettelességig menően vitatkoztak egymással. Elvi rendezés híján a békének inkább fegyverszünet jellege volt és az ilyen realitásokra felépülő Népszövetség munkája már eleve kudarcra volt ítélve. De más kérdésekben is döntően különbözik egymástól a két béke.

## A Szovjetunió

A mostani béke felépítésében a világtörténelem folyamán először vesz részt olyan döntő súlyú és befolyással rendelkező nagyhatalom, amelynek belső felépítésében nem fogva nincsenek és nem is lehetnek imperialista céljai. Ez a Szovjetunió. Az eddigi békekötések során lényegében nem volt másról szó, mint hogy a győztes hatalmi csoport rákényszerítse akarát a vesztesre. A béke csak látszólagos volt, a világ továbbra is két, vagy több hatalmi csoportra oszlott, amelyben mindegyik fél csak az alkalmas pillanatra várt, hogy céljai megvalósításához erőszakos eszközökhöz nyúljon, sőt-badobva a béke gondolatát.

A Szovjetunióknak nincsenek gyarmatai; támaszpontjai, mandátumai vagy gazdaságilag alárendelt függvényországaik. Nem is akar ilyenekre szert tenni. Külpolitikájában csak egy szempont vezeti: a saját és a világ többi népei számára biztosítani a szabad fejlődési lehetőséget, a tartós békét. A Szovjetunió nem hajlandó beállni semmiféle hatalmi csoportosulásba, a kölcsönös meg egyezésen alapuló béke híve. Minden nemzetközi ellentétet meg lehet oldani az engedékenység és a kölcsönös megértés szellemében. Az egyik népnek nem szabad ráerőszakolni akarát a másikra, addig kell tárgyalni, amíg a meg egyezés létrejön. Az új év hónapok eseményei azt bizonyítják, hogy a Szovjetunióknak és a külpolitikai elképzelése nemcsak szép kívánság, hanem a legnehezebb kérdések megoldásánál is alkalmazható gyakorlati módszer.

## A békeszerető milliók

A Szovjetunió következetes és megingathatatlan békepolitikája új erőköt szabadtított fel világszerte. Európa több országában munkások, parasztok és haladó értelmiségiek vezetik a demokratikus fejlődést. Ezeknek a kis országoknak, Jugoszláviával az élkön szintén nincsenek imperialista szándékai, csak egy a céljuk: a béke. De megerősödtek a békéért harcoló erők azokban az országokban is, ahol az imperialistáknak komoly szerepük van a külpolitikában kialakításában. A Szovjetunió és a népi demokráciák külpolitikája mellett a világ dolgozó millióinak döntő szerepe van abban, hogy 1946-ban évtizedek óta nem látott békés karácsony köszönt az emberiségre. Hiszen éppen idén nyírt, amikor egyes nyugati sajtótermékek féktelen háborús uszításba kezd-

tek, tábornokok és tengernagyok kardjukat csörtették, atombombafilmeiket mutatták be világszerte és a nyugati imperialista körök mind hatalmasabb befolyásra tettek szert az Egyesült Államok és Anglia külpolitikájának kialakításában, akkor az amerikai és angol tömegek tiltakozása és határozott fellépése állította meg a hivatalos politikát az újabb katasztrófa felé vezető úton.

Az európai választások, az angol szakszervezeti kongresszus bebizonyították, hogy a békeszerető milliók ereje hatalmasan

megnövekedett. A dolgozók nem akarnak háborút és különösen nem akarnak arról hallani, hogy a világ egyetlen szocialista országa ellen, a Szovjetunió ellen viseljenek hadat. A legutóbbi angol szakszervezeti kongresszuson az egyik vezető azt mondta: „Az angol munkásság inkább utcai harcokban esne el, semminthogy háborút viseljen imperialista érdekekért a Szovjetunió ellen.”

## Magyar béke

A béke tehát a nagyhatalmak elhatározása, a reális politikai helyzet és a dolgozó milliók akaratától függően alakul ki. A béke tehát a nagyhatalmak elhatározása, a reális politikai helyzet és a dolgozó milliók akaratától függően alakul ki.

## Rendületlenül áll posztján a rendőr

Hatalmas munkát végzett egy év alatt Debrecen demokratikus rendőrsége

Karácsony van. Mindenki ünnepel. Az üzemek szünetelő lendkerekei és a tranzmissziók pihennek. Az aktákat nem forgatják a hivatalnokok, nem sürgetik a felek. A boltos levetette köpenyét és a kalkuláción csak az ünnep után töri a fejét. Pihen minden és mindenki, a család együtt van.

De a rendőr? A hideg karácsonyi éjszakában, a fagyos, zúmarás hajnalon ott áll ma is posztján. Figyel és vigyáz a városra, a megyére, az egész országra. De nemcsak karácsonykor, mikor mindenki más pihen, hanem az év többi napján is örökös életünk biztonsága és demokratikus rendünk fölött.

Nem egyszer szidják a rendőrséget. Vannak olyanok, akiknek okuk van szidni: fasizták és barátaik. Joggal tették, mert nem volt kíméletes velük szemben a rendőrség. De szidta néha az oktatolósok, valamint a háború által meglazult és hiányos erkölcsi gátlások, de nem utolsó sorban a nagy szegénység következményeként. Ilyen esetet 2950-et tartottak nyilván. Eayhőbb formáját, a jogtalan elulajdonítást, mely jórészt szintén a háború által elhurcolt értékekből származik, már csak 392 esetben vettek föl. Ezzel szemben érdekesebb és a viszonyokra, a korra jellemzőbb, hogy a bűncselekmények statisztikájában előkelő harmadik helyét az árujegyetek és árdrágitok foglalják el. A gazdasági élet e veszedelmes vámszedői, kik nemcsak egy ember, hanem majd minden esetben az egész társadalom ellen követik el merényleteiket, 280-an voltak. Sajnos, a többi hatóságok nem vették ugyanilyen szigorúan ezeket a bűncselekményeket az ügyét, amint az ítéletekből látszik.

## 13.870 bűnügy egy év alatt

Debrecen szívében, a Kossuth utcán a székházuk. A legtöbb ember örül, ha nem kell odamenni. Mégis sok apró-cseprő iratra, erkölcsi bizonyítványra, engedélyre és igazolásra van szükség a mindennapi életben. Egy év alatt a közigazgatási osztálynak 34.670 ilyen ügyet kellett elintézni és pedig sokszor ablak nélküli, fűtetlen, hideg irodahelyiségekben.

Már sokkal kellemetlenebb, ha bűnügy miatt kell a rendőrséggel kapcsolatba kerülni. Szerencsére ezeknek a száma jóval kevesebb, még a felét sem éri el az előbbiek, de 13.870 eset mégis sok dolgozó ad a rendőrtiszteknek, a legényeknek és a nyomozóknak. Kellemetlen az is, ha valakit

Rádiójavítás, villanyserelés  
mérnöki vezetés mellett  
**FAYER Emil cég**  
KOSSUTH-É. 13., BATHYANI-u. 7.  
Telefon 380.

tervezünk, hogy hosszú, békés folyamat előtt állunk. Békefeltételeink súlyosak, de minden területi és gazdasági nehézségnél többet jelent az, hogy talán először „B-ténelmünk folyamán előttünk is megnyitott annak a lehetőség, hogy népünk békében éljen, első sorban szomszédaival és a világ többi szabadságszerető népével. Jövőnk tehát nem a kemény békefeltételek, mai súlyos helyzetünk határozza meg, hanem az: hogyan élünk a hosszú, békés fejlődés nyújtotta lehetőségekkel. Ha országunkban felépítjük a munkások, parasztok és haladó értelmiségiek népi demokratikus rendjét és szoros együttműködésbe lépünk a baráti kezűket felénk nyújtó szomszédaikkal, akkor most először teremthetjük meg az igaz magyar békét népünk számára.

csak egy-egy esetet jegyzett föl a krónika egész éven át.

A bűnügyi osztálynak rendelkezésre álló rádióhírszolgálat óriási segítséget nyújt és az az tetto lehetővé, hogy az állampolgári feyintézetből megszökött, 12 évi feyháza ítélt három bűnözőt éppen a debreceni rendőrség bűnügyi osztálya fogta el.

## 378 baleset

A rendőrség ügykörébe tartozik még a balesetek nyilvántartása és okainak kivizsgálása is. Meglehetősen szomorú képet tükröznek vissza ezek a számok. 378 bejelentett baleset fordult elő, melyek közül 28 halállal végződött. Ezek között igen sok az üzemi baleset, de legnagyobb részük a gyárakon kívül, csupán véletlenek következtében történik. Különféle sérülést 167 egyén szenvedett, ezek közül azonban csak 6 volt halálos ki meneteli.

Azt lehetné az ember, hogy a nagy világégés a súlyos gazdasági katasztrófa, a nagy nyomor rendkívüli hatással van az emberek életkedvére. Ezt mindég az étotuntak számán szokták lemérni. Kiderült azonban, hogy az év folyamán öngyilkosságok száma csak 77 embernek volt, halál 28 esetben fordult elő. Ez mindenestre örvendetes jelenség és ha a gazdasági élet javuló tendenciát mutat, amire minden remény megvan, ezt a számot is a legminimálisabbra lehet szorítani.

Néhány adat csupán az, amit itt bemutatunk; korántsem meríti ki azt a rengeteg munkát, önfeláldozó tevékenységet, amit rendőrségünk Debrecenben egy év alatt végzett. Kevés fizetéssel, rongyos bakancsban álltak a rendőrök a posztjukon, ugyanúgy kopott ruhában, szakadt kabátban a fűtetlen hivatalokban a tisztállományban lévők. Mégis mindegyik dolgozik becsülettel, mert hivatásának érzi a rendőri pályát, a közszolgálatát, Debrecen utasarkán, vagy az elhagyott tananyagban szolgálatot teljesítő rendőr csak úgy, mint a rendőrség altiszti és tisztikarának valamennyi tagja. Ezek után megérdemlik, hogy mindannyian megbecsüljük őket.

Képet, rajtot aki szeret,  
Kedves annak a képleteret,  
Es tudod e képleteret hol van?  
Csak a „Keretézőből”-ban!

**PIAC-U. 89.**

## RÁDIÓ

KERÉKPÁR. IRÓGÉP.  
HAJTANY. GYERMEK-  
RICIKLI, RESO.  
YASALÓ

AJANDÉK  
SÜLTÉSZ Kálmán-tér 2



# SORSDÖNTŐ SZÁMOK

Felemelkedésünk hároméves terve

## A Magyar Kommunista Párt országépítő javaslata

Vasárnap jelentette a „Néplap”, hogy a Magyar Kommunista Párt politikai akadémiján Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter ismertette a több, mint két hónapos megtervezett munkával elkészített hároméves gazdasági tervet. A hatalmas terv alapvonalait ismertető előadást Rácz Jenő pénzügyminiszter a Kisgazdapárt és Kemény György pénzügyi államtitkár a Szocialdemokrata Párt nevében örömmel üdvözölték és kijelentették: egyetértene a Kommunista Párt kezdeményezésével a azt kivétel nélkül találgatják. Vasárnap délután csak egy rövid jelentést közölhetünk a gazdasági programról most a terv egy-két lényegesebb pontját részletesebben hoztuk olvasóink elé.

### A kisemberek magántulajdonát megvédjük

— Vannak, akik azt fogják mondani, hogy az, amit mi a hároméves tervvel el akarunk érni, tulajdonképpen szocializmus. Mi ezeknek azt válaszoljuk: Nem! Nem szocializmusról van itt szó, hanem arról, hogy véget vessünk a hárcsőlgő nagytöke garázdálkodásának és megvessünk hazánk békés, válságok nélküli fejlődésének gazdasági alapjait.

— A hároméves tervvel nemcsak nem akarunk hozzájárulni a kisemberek munkán alapuló magántulajdonhoz, hanem megvédjük a kisemberek magántulajdonát, mert korlátok közé szorítjuk a nagytöke gazdasági hatalmát. Sőt tovább megyünk:

— Maga a terv, amelynek természetesen csupán alapvonalait ismertettém előadásomban, nem tart számot arra, hogy minden részletében véglegesnek tekintésük. Mi ezt a magunk részéről javaslataknak szántuk, amelyet szakembereknek és a nagyközönségnek megvitatására ajánlunk azzal, hogy kérjük alapvonalaiiban való elfogadását.

— Ha mégis a Kommunista Párt vette kezébe a kezdeményezést ebben a fontos kérdésben, ezt nem azzal a szándékkal tettem, hogy ki-sajátítsa magának a hároméves terv ügyét, hanem azért, mert

**a tapasztalat megmutatta, hogy a nemzetnek szüksége van a kommunista párt kezdeményezésére az ország nagy problémáinak megoldásánál**

és mert a terv előkészítése nézőlünk szerint, jelentékeny mértékben elősegíti és meggyorsítja a kormány által jóváhagyandó állami gazdasági terv végleges kialakítását, amelyet törvényerejűre emelni a nemzetgyűlés lesz hivatalos.

— Az igazi tervgazdálkodás lényege, hogy a nép, amely a hatalom birtokosa, vagy legalább is jelentékeny mértékben részese a hatalomnak a demokratikus állam-

batalom, amely kezében tartja a gazdasági élet kulcsposztóit, ezeket a posztókat arra használja fel, hogy az ország termelőerőit kifejlessze és harmonikus egységbe foglalja a dolgozó tömegek gazdasági és kulturális életszínvonalának lehető gyors emelése érdekében.

szénbányászat és a kohászat, az elektromos energia termelését, a gépipar és ezen belül a mezőgazdasági gépipar, továbbá a vegyipari és különösképpen a mezőgazdasági vegyipari ipar termelését nagyobb mértékben kell fokoznunk, mint a könnyű iparokat. Ezt megköveteli a szükségesé, sőt elkerülhetetlenné teszi, hogy ettől függő mezőgazdaságunknak magasabb színvonalra való felemelése, a földreform eredményeinek gazdasági megszüntetése, az újgazdák és általában a kisbirtokok anyagi talpraállítását: ettől a szektorból függ továbbá iparunk és közlekedésünk helyreállítása és kifejlesztése; végül ezen műljk jobbra jóváérteli kötelezettségeink teljesítése.

— A hároméves terv utolsó esztendőjében a bányászati termelésnek összességében 1938-hoz viszonyítva 148 százaléka, a kohászaté 137,5 százaléka, a vas- és fémpiparé 153,6 százaléka, a gépiparé 143,8 százaléka, a villamosenergia termelésé 147 százaléka, a vegyipari iparé 142,1 százaléka. Ugyanekkor a könnyű ipar ágazataiban az emelkedés megfelelően a következ-

ző: a faiparnál 117,7 százaléka, a textiliparnál 121,6 százaléka, a pártiparnál 102,8 százaléka, a bőrtipari iparé 108,3 százaléka, az élelmezési iparé 116,3 százaléka és a sokszorosító iparnál 106,9 százaléka. Az első és a második csoport között helyezkedik el az építőanyagipar, amelynek termelése előirányzatunk szerint az államgazdasági terv harmadik évében el fogja érni az 1938-as termelési értéket 135 százalékát.

— Felvetődik az a kérdés, vajon lehetséges-e ipari termelésünk oly mértékben fokozni, hogy a terv harmadik évében állagosan összességében 1938-as változatlan pengőben számítsa 26,5 százalékkal meghaladjuk az 1938-as év termelését?

— Amai mezőgazdasági termelésünket illeti, itt hároméves tervünk azt a cél tüzi az ország elé, hogy a terv utolsó esztendőjében általánosságban elérjük az 1938-as termelési színvonalat. Természetesen nincsen arról szó, hogy lineárisan érjük el ezt, egyrészt, mert nem is lehetséges, például az állattenyésztés bizonyos ágazatainál, másrészt, mert nem is célszerű például a gabonatermelésnél.

**Már a hároméves terv megvalósítása során irányt kell vennünk mezőgazdaságunk messzemenő átalakítására és korszerűsítésére.**

zatunk szerint, 223.800.000 pengő és ebből új világos erőműlelepek létesítésére, valamint az elosztó hálózat kifejlesztésére majdnem 79.000.000 pengő jutna. Az ipari befektetéseknek egyedül szerzemények beszerzésére 15.000.000 pengőt irányoztunk elő.

— A közlekedés összes beruházási tervünkben 389.200.000 pengővel szerepelnek. Ebből a MÁV 185 millióval, amelyben belföldi utaknak a nagy vasúti hidak is. — Előirányoztunk 3 ezer kilométernyi keskeny nyomtávú gazdasági vasút újépítését 13,5 millió pengővel; ez különösen a mezőgazdasági és a mezőgazdasági szövetkezetek szempontjából fontos.

### Félmilliárd a falunak

— A mezőgazdaság közvetlen fejlesztését célzó beruházásokra összesen 281.400.000 pengőt vetünk fel.

— Ezenfelül előirányoztunk a mezőgazdaságnak gépekkel és szerzeményekkel való ellátására további 32 millió pengőt, vagyis

**a mezőgazdaságnak géppel és eszközzel való ellátására a járási gépleteket is hozzáadva, több mint 70 millió pengő jutna.**

### Másfélmilliárd 1938-as pengő beruházásokra

— A hároméves államgazdasági terv döntő fontosságú része a beruházások kérdése. Itt főszempontjaink a következők: Mindenek előtt biztosítani kell a beruházások terén energiáinkat bázisunk igen lényeges kiszélesítését, mert jelenleg és még hosszú éveken át előrehaladásunknak az energetikai bázis szűk volta lesz leginkább a kerékkötője.

— A második döntő szempont, amelyre figyelemmel kell lennünk az, hogy a háború elsősorban közlekedésünket pusztította és hogy a megnövekedett termelésrel járótömeget egyik helyről a másikra kell szállítani, mégpedig elsősorban vasúton. Ez indokolja a közlekedés helyreállítására és fejlesztésére előirányzott jelentékeny beruházásokat.

— A harmadik döntő szempont, amelyre tekintettel voltunk a beruházási terv kidolgozásánál, az, hogy szilárd anyagi alapokra kell helyezni egész oktatási és népművelési rendszerünket, hogy lehetővé kell tenni szakemberek képzését az új demokratikus Magyarország számára szükséges számban és minőségben, hogy komoly lépés: kell tennünk előre a tudományos kutatás terén.

— Végül, de nem utolsó sorban, figyelemmel kellett lennünk arra, hogy népégységügyünket kiemeljük jelenlegi nehéz helyzetéből és gondoskodnunk kell arról is, hogy a dolgozó tömegeknek olcsó és

egészséges üdülési és pihenési lehetőségek álljanak rendelkezésükre.

**A terv megvalósításának három esztendője alatt körülbelül másfélmilliárd 1938-as pengőt fordítanak beruházásokra.**

Ebből 410.650 ezer pengőt a második és 599.320 ezer pengőt a harmadik évben.

— Vajjon lehetséges-e ekkora összeget elvonni a nemzeti jövedelemből ugyanakkor, amikor jóvátételt is kell fizetnünk? Szerintünk lehetséges.

— Ha az 1938-as nemzeti jövedelmet 4,9 milliárd pengőre tesztük, hogy ebben a gazdasági évben nemzeti jövedelmünk már körülbelül 3,2 milliárd pengő lesz, akkor aligha tévedünk, ha 1947-48-ig a nemzeti jövedelmet mintegy 3,8 milliárdban, — a következő évtől mintegy 4,5 milliárdban és a hároméves terv utolsó évére mintegy 5,3 milliárdban irányozzuk elő.

— A beruházásokat alapvonalaiiban a következőképpen irányoztuk elő: — A bányászalban és a kohászatban, együttesen a három évre 160.400.000 pengő. Az említett összeg oroszánrészt a szénipar kapná, csaknem száznál millió pengőt.

— Az ipari beruházások összessége a három esztendőre, előirány-

### A dolgozók életszínvonaláról-évre emelkedik

— Hároméves Államgazdasági Tervjavaslatunk alapvető célja: az egész nép, a munkások, a parasztok, az értelmiség, a dolgozó kisemberek millióinak életszínvonalát az 1938-as életszínvonalra, sőt e színvonal fölé emelni. Mert ne feledjük el, hogy valóban demokratikus országban a termelés fejlesztése, a beruházások, az építkezések nem öncél. Mindez csak eszköz arra, hogy a nép életét könnyebbé, szebbé, boldogabbá tehesék. Ennek az alapvető elgondolásnak megfelelően és természetesen számolva az adott lehetőségekkel, hároméves tervjavaslatunk a dolgozó tömegek életszínvonalának évről-évre való fokozatos emelkédését irányozza elő.

A terv első évének végén, számításaink szerint, a munkások, a köz- és magánintézmények, a postások és postások, a tanítók és tanárók, valamint a nyugdíjasok életszínvonalára el fogja érni az 1938-as életszínvonal 85 százalékát, a terv

második évének végén az életszínvonal már általában elérni az 1938-as életszínvonal 109 százalékát, míg a terv harmadik évének végén az általános életszínvonal mintegy 9 szazalékkal fog a békebeli életszínvonal fölé emelkedni, vagyis elérni az 1938-as életszínvonal 109 százalékát.

— Másrészt még a hároméves terv befejezése előtt, számításaink szerint, teljesen megszűnik a munkanélküliség, sőt egyik legnehezebb kérdésünk éppen az lesz, hogy hogyan teremtsük elő a szükséges munkaadót.

— Ennek az alapvető céljának a megvalósításához szükséges, hogy 1947 augusztus 1-től, amikor a terv végrehajtása elkezdődik, egészen 1950 augusztus 1-ig, az ipari termelésben nemcsak elérjük az utolsó békeévi, azaz 1938-39 színvonalát, hanem azt mintegy 26,5 százalékkal meg is haladjuk. — Emellett a szélesebb értelemben vett nehézipar termelését, tehát a

Megrendelőimnek és vevőimnek **KELLEMESEN KARÁCSONYI ÜNNEPEKET KIVÁNOK.**  
**BERZÉKI**  
MÜTERME ÉS FOTOSZAKÜZLETE

**Csillárok, rádiók**  
legolcsóbban  
**BRAUN** Halván-utca 6. sz.  
szerelem, javítás

**DKASE mősoros szilvesztere**  
**táncos**  
a Kereskedő Társulatnál





Emberről sóig, gyógyszerrel szeszig mindent csempésznek a román határon Csenger, Mérék és Vállaj a csempészet főfészkei

A Nyírbátorban állomásozó 14. határőrség zászlóalj parancsnokság és alárendelt határőrségei szerelvényekkel...

A román határon azonban nemcsak ipari cikkek és mezőgazdasági terményt visznek át...

márnemű és Nagykaróly, ahol az értékesítésnek könnyű lehetősége van.

AZ UKRÁN HATÁRNÁL MINDEN CSENDES

A 14. határőrség zászlóaljnak a beosztott 192 kilométer hosszú határszakasza Méréktől Záhonig terjed...

ukrán vörös katonák elkiismeretesen és becsülettel őrzik a határokat; nekik megvan a világot egy lépéssel át...

Annál több dolgot van azután a román határon a mi határőrségeinknél...

A szociális tevékenység ezekkel még nem is merült ki teljesen. Karácsonyra készül az igazi megemlékezés...

Az ünnep estéjén szolgálatot teljesítő 30-35 alkalmazottat a vállalat ünnepi vacsorán látja vendégül.

amelyhez finom fehérkeverék, méntény és gyümölcs is járul.

Egy kényes probléma is felmerült nemrég, mikor a vállalat dolgozói egyetemesen csatlakoztak a VAOSZhoz...

Közös a munka és a jó összefogás viszi előre ezer nehézséget leküzdve a termést és a város szempontjából oly fontos zavartmentes áramszolgáltatást.

A munkások pedig úgy vélik, hogy ha minden grábrban olyan áldozattal, felelősséggel teljesítik a kötelezettségüket...

Négyszázhusz dolgozó minden akadályt leküzdve gyártja az energiát Debrecennek és környékének

Debrecen város Világítási Vállalatának műszaki berendezéséről más alkalommal már beszámolt a "Néplap". Most az alkalmazottak oldaláról akarjuk a kérdést megfogni.

A gyárban például az Üzemi Bizottság elnöke, Sas Sándor elvtársnak és munkatársának, Makranczy László elvtársnak szoros együttműködése is.

A legelső gyár rá van kapcsolva a hálózatra. Járnak az üzemek motorjai; bizonyítja a vagongyár kapcsolóláblája is...

Katasztrófális a haldűvüvmegeyi gyümölcsösök helyzete

Az általános védekezést meg kell kezdeni, mert három év múlva kipusztulnak a termő fák

A főművelésügyi minisztériumban nemrég tanácskozást tartottak az érdekeltek bevonásával...

— A beszerzési szilvával rakott vagonokat az idén nem vették át a csereket, mert kaliforniai pajzstetűszilvákat találtak a szállítmányban...

— Miben látja a sikeres mentés módjait? — Ocsó védőszerekkel adni a termelőnek, hogy a szükséges permetezéseket elvégezni tudja.

— Sajnos, a megyében sok helyen látom, hogy itt nem barátai az emberek a fákna, hanem ellenségei, pedig jól tudhatnák...

MÉRK ÉS VÁLLAJ A CSEMPÉSZÉK FÉSZKE

Csapós hideg szél sörp régig a dűbögős nyírségi országúton, amin nyitott katonai gépkocsin robognak...

A központ: CSENGER A csempészek központja azonban Csengerben van. A szálak itt vezetnek keresztül és itt már nagyobb számban csempészek dolgoznak.

Az első hónapban jóformán minden fizetés nélkül, a másodikban ugyanúgy; a harmadik hónapban már olyan sok volt a feladat, hogy legelőször 48 órai szolgálatot teljesítettek...

MODERNIZÁLNI KELL A FELSZERELÉST

A szerelési osztály nehéz munkát végzett a hálózat karbantartásával. Romokat takarítottak, az anyaghiány miatt ma is maguk fonják a húzalokat.

Közel két hónapja, hogy szén-szállítási zavarok következtében korlátozni kellett az ipari áramszolgáltatást Debrecenben. Azóta is csak éppen hogy csurrban-cseppen a szén a bányákból...

Erdélyi kereskedelmi igazgatóval és Fésüs Miklós főkönyvelővel tárgyaltunk a gyár munkásai többek között rohammunkáival hozták rendbe a debreceni Bartók népi-kollégium villanyvezetékét...

Sas Sándor elvtárs, az Ü. B. elnöke részletesen tájékoztat a vállalat problémáiról. A bombatámadások annakidején súlyos rombolásokat okoztak, gépek, munkatérmekek berendezések mentek tönkre.

A háború alatt megsérült kazán már bontják és a Ganz-gyár szerelői 14 munkással és ha két csoportot lehet ide beállítani...

JÓ SZOCIÁLIS MUNKA

Szociális terep jó eredményt tudnak felmutatni. Az Ü. B., amelynek hét rendes és hét pótlagja van — az összes osztályokból egy-egy — mindent elkövet az alkalmazottak érdekében.

Sikernek könyvelhetik el a munkások státuszsorozását. Egyre 200-at soroltak a 2500. számú rendelet alapján fizetési osztályokba...

Az I. számú cipőgyárral megállapodtak olcsó női és férfi bakancsok vételére, amelyet a munkások hálomhavi részletben fizetnek ki.

Üzemi konyhát tartanak fenn, ahol naponta egy tál főttételet készítnek 50 fillérért árban. Ezt Záhonny Vilmos elvtárs végzi.

NE

A debreceni tanárokkal beszélgetés több-kevesebb tételek között foglalt állat, gyöngyhasonlók a panaszgondjait, most megmutathassuk a debreceni egyetemnek élvszalóit.

A civilizáció

A Simonyi-utcai Intézetek szintje használható össze az oktatási Szalay István sával az atom ifjú tudósok. A tal a mégit; már egy évtizedről a kutatómunkán.

Milyen kísérlet? — Magnézium-zunk polónium az így fellépő geket vizsgáljuk tudományos szemlélettel, nem ismereteket nyitnak most már és máris tovább készítenk elő. Mlati eszközöket a zet saját műhelye.

— Az atommag dításának jelentő láthatatlan az szempontjából. állítani, hogy az története folyam horderejű terméhez még megkött. Kétségtelen vilizáció korszak amely korszak a módját, nemzet valószínűleg szod döntő módon át.

— Az atomkor halds várható életműveje terep. — Az új enes nem teszi felesl és közepes enevábbra is szonálni. Atomem csak egészen ná lékat célszerű enegű távvezeték ják szét. Az ipar — külön előállításá bau műtrágya gyá valószínűleg ná lődik s ezzel nemeslési lehetős. Az emberiség emelkedni fog, den a földgim.

Kalaz Mihály kalaz UJÉ ÉKSZER. PIAC-É

# A DEBRECENI EGYETEM NEM SZAKADT LE A TUDOMÁNY ÉLVONALÁBÓL

A debreceni egyetem intézetit járjuk. Professzorokkal, magántanárokkal beszélgetünk a komoly tudományos munkáról, ami a több-kevésbé sérült épületekben, hihetetlenül nehéz anyagi feltételek között folyik. Nincs kellő műszer, elegendő vegyszer, kísérleti állat, győnge az áram, kihagy a gázzolgáltatás, — mindenütt hasonló a panaszok. Sokszor megirtuk a tudományos intézetek gondjait, most nem erre voltunk kíváncsiak. Látni akarjuk, hogy megmutathassuk a város dolgozóinak: a súlyos helyzet ellenére a debreceni egyetem kutatói nem szakadtak le a tudomány harcossáinak élvonalától.

Végigjárjuk az intézeteket, beszélgetünk tudósainkkal és amit látunk, amit hallunk, az rendkívül megnyugtató. Debrecen büszke lehet egyetemére.

## A civilizáció új korszaka köszöntött be: az atomkorszak

A Simonyi-úti Orvostudományi Intézetek még csak a föld-szintje használható. Ide sűrűsödik össze az oktatás és a kutatás. Szalay István professzor vezetésével az atom titkait fűrkézik az ifjú tudósok. A professzor is fiatal és mégis: az atomfizikával már egy évtizedet foglalkozik. Erről a kutatómunkáról érdeklődünk.

Milyen kísérleteket folytatnak? — Magnéziumatomokat bombázzunk polónium alfa-sugarakkal és az így fellépő rombolási jelenségeket vizsgáljuk. E vizsgálatok tudományos szempontból rendkívül fontosak, mert segítségével ismereteket nyerünk az atommag belső szerkezetéről. Ennek a munkának most már a vége járunk és máris további vizsgálatokat készítettünk elő. Modern, új vizsgálóeszközöket alkotunk az intézet saját műhelyében.

Mi a jelentősége az atommag-energia felszabadításának? — Az atommagenergia felszabadításának jelentősége szinte beláthatatlan az emberi civilizáció szempontjából. Nyugodtan lehet állítani, hogy az emberiség egész története folyamán ilyen óriási horderejű természeti felismeréshez még megközelítőleg sem jutott. Kétségtelen, hogy egy új civilizáció korszaka köszöntött be, amely korszak az emberiség életmódját, nemzetközi politikai és valószínűleg szociális viszonyait is döntő módon át fogja alakítani.

Az „atomkorszakban” milyen hatás várható a széles tömegek életmódja terén?

— Az új energiaforrás a szénem nem teszi feleslegessé, mert a kis és közepes energiafogyasztók továbbra is szénem fognak használni. Atomenergia segítségével csak egészen nagy energia-centrálokát célszerű építeni. Ezek az elektromos energiát magasfeszültségű távvezetékek útján szállítják szét. Az elektromos energiaipar — különösen az alumínium előállításához, elektromos műtrágya gyártásához, levegőtől valószínűleg nagy arányban kifejlesztésével nagy munka- és termelési lehetőségek keletkeznek. Az emberiség jóléte kétségkívül emelkedni fog, ha csak egy mindegyik eddiginél borzalmasabb...

atomfegyverekkel vívott háború egész civilizációkat tönkre nem teszi.

Milyen atomok energiáját lehet felszabadítani?

— Egyelőre és valószínűleg a jövőben is csak az uránfém és uránnal keverve a thórium-fém használható atomenergia felszabadítására. Ezt a folyamatot a legnagyobb biztonsággal lehet szabályozni, mégis a szándékos szabályozás nélküli bomlás veszélye és minden más szempont is arra mutat, hogy ezt az óriási jelentőségű lépést magának az államhatáron belül kell kiaknáznia, nem szabad a magántőke, magánvállalkozás kezébe engedni.

Magyarországon történnek-e atommagkutatók és ha igen, hol?

— Sajnos, csak itt Debrecenben, a vezetésem alatt álló intézetben. Munkatársaimmal rendkívül nehéz körülmények között, magunk készítette felszereléssel dolgozunk. Vizsgálatainkat bármilyen szerény eszközökkel végezzük, mégis elismerést keltettek a nemzetközi szakirodalomban. Épp most jelent meg a legnagyobb amerikai fizikai szaklapban egyik munkatársam tanulmánya. Bár az atommag fizikai kutatások döntő fontossága nyilvánvaló, sajnos, eddig semmi különösebb segítséget hivatalos részről nem kaptunk.

Hogyan készülhetnének fel Magyarországon a várható ipari létesítések?

— Amíg nincs arra lehetőség, hogy Magyarországon külön atommagkutató intézet épüljön, addig is a debreceni Orvostudományi Intézetben — kisebb épületekbe behozások után — legelőször 8-10 tehetséges fiatal kutató kiképzését sürögésen el kellene indítani. Sajnálatos, hogy az egyetlen e téren eredményesen működő magyar intézet nem kap anyagi támogatást, amely nélkül a munka rendkívül lelassul, megnehezedik. Pillanatnyilag nem lenne szükség nagyarányú áldozatokra, hanem kicsi, de gyors segítségre. Például a magasfeszültségű atomrombolást létrehozó neutron-generátorunk azért nem tud elkészülni, mert egy váltóáram-generátor beszerzéséhez nem tudunk ezer forintot előteremteni. Vagy egy másik példa: bizonyos tudományos munkák elvégzéséről teljesen le kell mondanunk, mert nincsen ivergőtechnikusunk. Nagy segítséget jelentene, ha az állami tulajdonban lévő gyárak (pl. a diósgyőri vasgyár, debreceni vasgyár stb.) miniszteri hozzájárulással soron kívül kielégítendő csekély igényünket.

rátor beszerzéséhez nem tudunk ezer forintot előteremteni. Vagy egy másik példa: bizonyos tudományos munkák elvégzéséről teljesen le kell mondanunk, mert nincsen ivergőtechnikusunk. Nagy segítséget jelentene, ha az állami tulajdonban lévő gyárak (pl. a diósgyőri vasgyár, debreceni vasgyár stb.) miniszteri hozzájárulással soron kívül kielégítendő csekély igényünket.

## Harc a tuberkulózis, a metilalkoholmérgezés és a vérmérgek ellen

Az egyetemi telepre is ellátogatunk. Az úgynevezett elméleti-tömböt keressük. A Gyógyszer-tani Intézetben Jeney Endre professzorral, Vályi Nagy Tibor magántanárral és Ury József tanársegéddel beszélgetünk a most folyó kutató munkáról.

Intézetünkben többirányú kutatómunka folyik — mondja Jeney professzor. — Egyik s talán legfontosabb terület: a tuberkulózis elleni harc. Kísérleteink jelenleg sikerrel jártak, sikerült olyan anyagokat találni, amelyek a tüdőhajt bacillust képesek feloldani.

Hallottunk a Gyógyszer-tani Intézet penicillin-kísérleteiről. Ezen a területen milyen kutatások folynak?

— A penicillin hatásmódját kutatjuk — veszi át a szót Vályi Nagy magántanár — mert ha a hatást ismerjük, akkor egészen könnyű lesz penicillin-szerű anyagokat létrehozni. Itt is vannak eredmények. Most alakult ki egy új munkatervünk de erről még korai lenne nyilatkozni. Magyarországon tudunkkal egyáltalán nem foglalkoznak ilyen természetű kutatásokkal.

Ury kollégámmal — folytatja a professzor — még egy jelentős kísérletet dolgozunk: a metilalkoholmérgezés próbáljuk pektin-anyagokkal befolyásolni. Valószínűleg még mindenki viszemlékezik a néhány év előtt történt szörnyű esetre: egy pesti magántanár menyasszonyának szódavíz helyett véletlenül metilalkoholt adott. A szörnyes baleset leány öt nap múlva meghalt, csak azért, mert még nem ismerték a metilalkoholmérgezés lényegét és gyógyítási lehetőségét. Kísérletezésünk azt mutatja, hogy a növényekben, különösen a gyümölcs-félékben bőven fellelhető pektin-anyagok alkalmasak lesznek a mérgezés hatásalanítására.

A metilalkoholmérgezés —

## Az Élettani Intézet négy fontos problémát kutat

Az Élettani Intézetben is komoly munka folyik, annak ellenére, hogy a háborútól ez az intézet szenvedett a legtöbbet. Található is kapott, de a rongálódásoknak már alig van nyoma. Saját erejükből kijavították az épületet, hogy a tudományos munkát újból megkezdhessék. Kesztyűs Lóránd magántanárral beszélgetünk a most folyó kutatásokról. Panaszost kezd.

A kísérleti állatok hiánya munkánkat rendkívül gátolja s rossz fűtés miatt az állatok hamar elpusztulnak. Intézetünk fő témáját, az antihormon-kísérleteket ezért nem tudjuk még folytatni. Vannak ugyanis betegségek, amelyek hormon-türelmes miatt keletkeznek. A cél: védőoltásokat alkalmazni, hogy a szervezet éppen úgy biztosítva legyen a hormon-betegség, mint mondjuk a tifusz ellen. Komoly eredményeket értünk már el, de sajnos, az állathány következtében két esz-

tezi hozzá Ury tanársegéd — az iparban igen gyakran előfordul. A festékanyaggyártással foglalkozó munkások, asztalosok, különösen gyakran esnek metilalkoholmérgezésbe, ami a szívüket és elsősorban a szemüdegeiket teszi tönkre. Ebből a szempontból is döntő jelentőségű lesz, ha kutatásaink sikerrel járnak.

Meg kell emlékeznünk a vérmérgek elleni küzdelemről is — mondja Vályi Nagy magántanár — amellyel már három év óta foglalkozunk. Különösen a kloritmérgezés lefolyását tanulmányozzuk. A mérgezés pontos mechanizmusának megállapításánál már szép eredmények mutatkoznak. Ez is rendkívül fontos ipari szempontból, mert a robbanásveszélyes bányászokban, kémiai gyárakban foglalkoztatott munkások állandóan ki vannak téve a mérgezés veszélyének. A legutóbbi időben is több munkás esett a vérmérgek áldozatává ezért több nagyüzem fordult már hozzánk, érdeklődtek kísérleteink eddigi sikereiről. Kísérleteink eredményével a munkásokat megóvhatjuk a mérgeztől és a munkamódot is így szabályozhatjuk, hogy mérgezés ne jöjjön létre.

Körülmezzünk az intézet laboratóriumában. A műszerek nagy része épségben van. A pompás spektrográf különösen büszkeségre az intézetnek. Ilyen gép csak kettő van Magyarországon; a másik a Weisz Manfréd-gyáré. A spektrográf az ipari termelésben is döntő jelentőségű, a régi, hebeteg tartó kísérletezés helyett szinte pillanatok alatt megállapítja a fémek nemét és tulajdonságait. A készülék lelke ép, csak kisebb javításra szorul. A nélkülözhetetlen kutatóeszköz hasznavehetőenül hever, mert az intézetnek nincsen 5000 forintja — még sokkal kevesebbje sincs — hogy megjavíttassa.

Ezek a kísérletek mind nagyon érdekesek és fontosak, de az a vágyunk, hogy vizs-

szatérhessünk a nagy problémához, az antihormon-kísérletekhez. Állatok és vegyszerek kellenének, hogy a külföld által is elismert munkánkat tovább folytathassuk. 12 költeményünk jelent meg különböző tudományos folyóiratokban, éppen most jelenik meg egy Svájcban. A vegyszerek pótlása rendkívül nehézségekbe ütközik, műszereink is hiányosak. Ennek ellenére nem kis büszkeséggel jelenthetjük ki, hogy a hallgatóság

kulózis mellékvese megbetegedése-nél nem termel kéreghormont — ma még csak úgy tudják gyógyítani, hogy a leölt állatok veséjéből állítják elő a gyógyszert. M helyt az állatállományban zavar van, a gyógyszerkészítés leáll. Ha megismerjük a kéreghormon szerkezetét, akkor szintetikus, gyári úton tudnánk olcsó gyógyszereket előállítani.

Másik célunk a kóros vérzékenység gyógyítása. A kiindulópont az volt, hogy bizonyos genny-nyesztő baktériumok olyan anyagokat termelnek, amelyek a vért megfolyasztják. Ezt az anyagot próbáljuk elkülöníteni és alkalmazni. A kóros vérzékenység betegségeire különben jellemző, hogy csak férfiak szenvedhetnek benne és csak öök örökölhetik is. Gyógyításához van már egy anyagunk, ami elég tisztá, de tökéletesítéséhez még körülbelül másfél évre van szükségünk.

Harmadik, tisztán tudományos jelentőségű problémánk: az ingerület idegről izomra való átvitelét kutatjuk. Ez rendkívül nagy jelentőségű, 30 esztendő óta kutatott problémája az élettannak. Kétféleképpen magyarázzák: egyesek szerint elektromos áram közvetítésével megy át az inger az egyik szövetről a másikra, mások szerint kémiai anyagok szabadulnak fel az idegvégződésekből és azok fejtik ki a reakciót. Egyelőre nem lehet megmondani, hogy milyen gyakorlati jelentősége lesz ennek az elméleti kérdésnek a megoldása. Galilei sem hitte, hogy a kópálya útjának tudományos leírását, tisztán elméleti jelentőségű munkáját a tüzéség valaha fel fogja használni. De hogy közelebbi példát hozzak: Szentgyörgyi se azért találta fel a C-vitamint, hogy vele a skorbutot gyógyítsák. Az anyag már 14 éven keresztül a kezében volt, anélkül, hogy erre gondolt volna.

Negyedik kutatási területünk: a szexuálhormonoknak az anyagcsereire kifejtett hatását vizsgáljuk. Ez elhanyagolt terület volt eddig. A kísérletek azt mutatják, hogy a szexuális hormonnak nagy hatása van a tesó- és eukorhaztartására.

Ezek a kísérletek mind nagyon érdekesek és fontosak, de az a vágyunk, hogy vizs-

**Kalapja ifj. Dalmi**  
Mihály kalaposm. Vár n. 2. — Új kalapokban nagy választék

**UJÉVRE HORA**  
Ekszer, óra ezüstnemű  
PIAC-UTCA 20. SZ. (Városháza épület)

**ÉLJEN**  
takarékosan  
**mosson HYPO-val**  
Kapható minden szaküzletben — Nagyban árusít  
LUKÁCS ANDOR, PIAC-UTCA 41.

gyakorlati oktatásához szükséges felszerelés teljesen megmaradt s így Magyarországon a pécsi egyetem mellett csak a debreceni tudományegyetem és kórtanból gyakorlati oktatást nyújt.

1946: az idegsebészet rekord éve

Ehagyjuk az elméleti tömböt s a szép klinikatelep másik vége felé haladunk. Az idegklinikát keressük fel, ahol Sántha Kálmán professzor szívós kutató és gyakorlati munkával fejleszti tovább az idegsebészet és ideggyógyászat tudományát.

Két tudományos munka

A napilap szük keretei nem engedik, hogy minden tudományos munkáról beszámoljunk. Különösen sajnáljuk, hogy Törő Imre professzorral huzamos pesti tartózkodása miatt nem beszélhetünk szövettani kísérleteiről.

Mondjon néhány szót professzor úr, a magyar idegsebészetről és intézete műteteiről. Sajnos, a multban Magyarországon külön idegsebészet nem volt. A felszabadulás után etéren változás állott be, úgyhogy mi ezen a területen felszabadultunk. Így érthető, hogy a tudományos munka most részben az idegsebészet köré csoportosult. Intenzív laboratóriumi, hatalmas, speciális körbontani munka és óriási anyaggyűjtés folyik. Ma már olyan gyűjteménnyel rendelkezünk, amelyen nem volt és nincs is Magyarországon. Néhány világ-irodalmi ritkasággal is dicsekedhetünk. Ez a rendszeresen feldolgozott körbontani anyag egy sereg tudományos munka alapját szolgálja, egyszerre körülbelül 25 ember dolgozhat különféle kísérleteken. Ezek a kutató munkák meg is indultak. A körbontani anyagban természetesen a fő kutatási terület a daganat. Az a probléma: milyen daganatot érdemes operálni?

KARÁCSONYI KÉRDÉS
Mért félre tették karácsonyt?
Az prédikáljon, kinek szűz ajka, keze fehér, semmibe se véskes teste, és mindenét másnak hagyta: hasonlatosan nagy mesteréhez!
Soká szeretéz az, ki ma még nem, s ki ma szerel: tanuljon ám tün. szenvedni, míg a sok nem-szerel: miljú farizsúsát legyűri.
Mért félre tették karácsonyt?
A nyárra kellene a jó melegbe! O, górijátok el a hitegetést: nagyon éhezünk a szeretetre.
VARGA IMRE

Debrecen zenei élete egykor és ma

Debrecen zenei élete az utolsó huszonöt esztendőben igen fejlett volt. Világjáró nagy művészek, egy Hubermann, Szigeti, Guglielmelli, Anday csakúgy, mint a magyar művészek nemzetközi nagyságai, Dohnányi, Bartók, Basildes gyakran szerepeltek a debreceni hangverseny-pódiumon. A MAV Filharmónikus Zenekar évtől-évre szépen fejlődött, műsora gazdagodott, jó karmesterek egészen magasrendű feladatokat tettek ki a zenekar elé, amelyeket az fokozatosan meg is valósított. A Zeneiskola jó házihangversenyével, a debreceni művészek jó teljesítményeikkel tették színessé, változatosabbá ezt a lüktető zenei kultúrát.

zenei kultúra mellé a nagy fényűzést is kikövetelné. Fényűzést híjján pedig nyilván a kultúrától is, lemond. A mérleg tehát a Zenekedvelők Köre szempontjából pillanatnyilag úgy alakult, hogy a régi közönség visszavonult, az új pedig még nem jelent meg a színen. A munkás kultúravezérek feladata lenne, hogy felneveljen egy új közönséget a magas zene élvezetére. Ez azonban olyan munka, amit nem lehet máról holnapra elvégezni.

kijár neki az a jutalom, hogy most már meg is maradjon a Zeneiskola igazgatói székében. Mindenekfelett sürgősnek látjuk tehát, hogy az igazgató végleges megválasztásáról döntsön a városi közgyűlés. Az ideiglenesség mindenképpen árt a debreceni zenekultúra ügyének.

ZENEKEDVELŐK KÖRE

Az ok: társadalmi és nem művész. A polgári társadalom elvesztette a talajt a lába alól. Az a fényűzés, ami a nagy hangversenyeken való megjelenéssel járt együtt, a nagy estélyi toalettek, a férfiak szmókingjai, egy letűnt világ-kellékárba került és senki sem meri ezt a divatot újra kezdeni. Innen is látszik, hogy ez a fajta kultúra elég felületes lehetett, legalább is a polgári tömeg részéről, ha a pusztai külsőségek hiánya a lényegre is kihatott. Tény az, hogy a Zenekedvelők Köre ezirányú kezdeményezései a felszabadulás után csekély visszhangot keltettek. A Kör, amelyet 1906-ban alapított dr. Sebestyén Lipót, a Kör jelenlegi dísznöke, negyven esztendő múltjához híven fogott hozzá az idén a hangversenyek rendezéséhez. Ez a hagyomány arra kötelezte, hogy a zenekultúra legjavát adja közönségének, a leghivatottabb előadó-találkozásában. A színvonalban nem is volt hiba. Ungár Imre zongoraművész mély és megrázó embersége, Wanda Luzzato hegedűhangjainak meleg, zengő sténusa, Rózsa Vera énekének komoly, művelt igényessége türellenül folytatták a Zenekedvelők Köre nemes tradícióit. Csak éppen a közönség utasította vissza előbb tétován, majd egyre határozottabban ezt az igényt. A közönség: amely régi maradt, tehát a magas

VÁROSI ZENEISKOLA

A Zeneiskolára vár az a feladat, hogy kivége a részét egyrészt a munkásbetebségek kiválasztásában, másrészt a munkások zenei igényeinek felkeltésében. A munkásgyermekeket, ha kell sippal-dobbal, esalogsza be falai közé és tanítsa meg magyarul muzsikálni. Az idegen dallamot és nagyrészt idegenből fordított szövegi munkásindulók helyett magyar népi dallamokat tanuljanak a gyermekek és sürgősen fejlessék el azt a selejt-zenét, amit rosszul nevelt felnőttektől tanultak. Aki a komoly zene iránt érdeklődik, annak bőven van módja rá, hogy a Városi Zeneiskola tanári- és növendék-hangversenyein megismerje a zeneirodalom legjavát. Ezek a hangversenyek mindig nagyon tanulságosak és élvezetesek. De mindazt a sokréti társadalmi és nevelési munkát, ami a Zeneiskola vezetőjére vár, csak akkor végezheti el tervszerűen, ha végre megoldják a Zeneiskola igazgatói állásának régóta vajdó ügyét. Tudott dolog, hogy a Zeneiskolát ma megbízott igazgatóként Galinffy Lajos zongoraművész vezeti, akinek feje fölé állandóan ott lóg az igazgatói szék végleges betöltésének Damokles kardja. A végleges betöltés azzal a veszéllyel jár, hogy esetleg egy idegenből jött, vagy idevaló, de a Zeneiskola problémáiban kevésbé ismerős új ember kerül a régi helyére. Nem rejtjük véka alá azt a véleményünket, ha a mostani igazgató, aki egyébként pedagógiai és művészeti szempontból egyaránt magasán megíti a mértéket, jó volt arra, hogy a romlóbból kiássa a Zeneiskolát és megindítsa a munkát egészen képtelen körülmények között, akkor

MAV FILHARMÓNIKUS ZENEKAR

A zenekar hangszerei elpusztultak, a munkát nagy erőfeszítés árán mégis megkezdtek. Teljesítményük azonban egyelőre milyen alatta marad a réginek s nem is várhatunk többet mindaddig, míg avatott karmestert s olyan anyagi támogatást nem kapnak, amely lehetővé teszi számukra a fejlődést.

KAMARAZENE

Napjainkban egyedül az Ady-Társaság zenei osztálya tölti be mintaszerűen hivatását. Helyesebben: az Ady-Társaság koresett és talált magának hivatást ezen a területen is. Kamarazene bérlete komoly vállalkozás, amely sok tekintetben pótolja a Zenekedvelők Köre hiányzó munkáját. Nagy érdeme, hogy serkentő hatással van művészeinkre, megnyitja előttük a fejlődés és elmélyülés lehetőségét.

KÖNNYŰ ZENE

Igazi fellendülést a könnyűzene területén találunk. A honvédezenekar agilis, fiatal karmestere a kívánság-hangversenyek sorozatát rendezte, óriási tömegsiker mellett. Valóságos inflációja támadt a könnyű zenének Debrecenben, amellyel e muzsika határozott társadalmi karriert is futott be, mert soha nem remélte előkelő helyen, a Bika tervében élvezhetjük azokat a zeneszámokat, amelyeket azelőtt pohár sör vagy kistrőces mellett hallgattunk. Mi sajnáljuk, hogy jó muzsikusok ilyen produkciókra vesztegetik idejüket és tudásukat. A siker, persze, rossz tanácsadó és mi nem is reméljük, hogy intelleinket megfogadják. De mégis megmondjuk, nem is először, igazán csak akkor fogjuk tudni méltányolni a honvédezenekar munkáját, ha egy komoly, szimfonikus zenekar részeként kapcsolódik be a kulturmunkába

OPERAELŐADÁSOK

Egy szép, magas színvonalú estére emlékszünk vissza, arra, amikor a budapesti MAV-zenekar kora ősszel a Déri-téren, az Operaház elsőrendű szolistáival és kórusával előadta az Aidá-t. Persze, az ilyen vállalkozásra ráfizet a rendező, ezért kellene városi vagy államsegélyt biztosítani a vidéki operakultusz fejlesztésére. Zenekar és énekar nélkül nem lehet igazi operaelőadásokat rendezni, legfeljebb rosszul sikerült paródiákat. Országos kultúrfeladat egy állandó operai staggione megszerzése. Mióta Tóth Aladár az Alami Opera igazgatója, egészen közelinek reméljük e terv megvalósulását.

Újévi ajándékok
zománcozott és alumínium edények, korcsolyák
Sesztina Lajos
vasnagykereskedésében

EGY HELYEN MINDENT VEHET
Cipő, Harisnya, Kötöttáru, Méter áru, Rövidáru, Női, Férfi, Gyermekek, Uri divat
Játékáru
BÉNYÁTS áruház

Deb

Egy év a világ pillanat millióidra egy ember életében idő. A változást, soha nem értékel meghatározott idő kintés már lehet

Tíz de a debrece

A mai világ frni háls és egy feladat. Háls azért mai közelítést nélan pedig akkor, merést hirdet a be
A karácsonytól telt idő közelítést két különálló korlasztani. Két idős augusztus 1-ig az gött, de kéttó azér ros közelítésának változás állott be jén. A túlódal b szék valóvasni hogy pártpolitikat, ból, mert a kö itelete az első fél dr. Szabó Gyula v elismerés pedig elvtársunknak szót mányozza a közé a pusztá számok kommunista sajtó nak igazságát igaz

Két összehasonlt 1946 január hó 1-1-ig kiadott null 682.22 mázsa volt lyenként 6 hónap tet kapják az ell szemben augusztus mázsa nulláslistá ami fejenként estó lent. A kenyérlis helyzet, 38.06 máz zalisztet kaptak azután pedig Egyedül tengerit Szabó Gyula-korsó illik 3994.40 máz tottak szemben 2 Igaz, hogy akkor kos ebetetlen teng ret kaptak a váro azért, mintha ne jbbat csinálni. ügyosztály a leg és legrendeltetel vital volt a város szór megállapított ven.

Nem véletlen, bét hónapjában osztottak, szembe hónapban kiutalt val. Augustus 1- zsrít sem kaptak lanjai, december és 20 deka m szét. Ez utóbbi Kovács elvtárs bizott a közel és a Parasztszöv rejtő szerződés ros zsrifellátást megoldani és sze ki a miniszterne nyiséget.

Volna még s A zsákbány, a nem volt kenyér korkezelés és

SCHADEK népszépművészet
RÁDIÓK
Márcz széküzlet B I K A tra
HOROVIT
női, férfi és szab elönyös bes Szécheny

# Debrecen karácsonytól karácsonyig

Egy év a világtörténelemben a legtragikusabb mérleget alkotó év volt. A város egy éves fejlődéséről, a városi közgazdasági és kulturális életéről egy év alatt, a karácsonytól karácsonyig, a városi közgazdasági és kulturális életéről egy év alatt, a karácsonytól karácsonyig...

A reakciós és haladó erők küzdelme még tart, de az erőviszonyok különösen a közigazgatás megújítása és a stabilizáció óta mindjobban balfelé tolódtak. A küzdelem változatlanul folyik tovább a végső győzelemig.

Kijavították a városi tulajdon képező összes épületek tetőkarát és elhárították a vele szoros összefüggő kőművesmunkák hiányait is. Helyreállították a város 68 elemi iskoláját és 13 óvodáépületét. Ha még a fennálló üvegkárokat sikerül megszüntetni ezeken az épületeken, akkor elmondhatjuk, hogy az öt évre tervezett helyreállítási programot sikerült fele idő alatt végrehajtani.

A város korszerű újjáépítése is akkor, amikor lerakták a Hajdúböszörményi-út mentén tervezett munkáskertváros alapjait. Szép és áldozatos munka volt. A demokrácia Debrecenben megnyerte az újjáépítés csatáját. A debreceni építőmunkások vasszorgalma és termelő akarata sok helyen csodákat művelt.

## Tíz deka liszt öt kilóval szemben a debreceni közellátás két korszakának mérlegében

A mai világban közellátásról beszélni hálás és egyben háládatlan feladat. Hálás azért, mert szólni a mai közellátás népszerű, háládatlan pedig akkor, ha esetleg elismerést hirdet a betű.

A karácsonytól karácsonyig eltelt idő közellátását Debrecenben két különálló korszakra kell választani. Két időszak azért, mert augusztus 1-ig az infláció dühöngött, de kettő azért is, mert a város közellátásának vezetésében is változás állott be augusztus elsején.

Az infláció további növekedése lehetetlenné tett minden rendszeres szociális tevékenységet. Ez így ment a stabilizációig. A költségvetés elkészítésénél azonban már nagy eredményről számolhatott be a szociális ügyosztály.

## Nehéz körülmények között nagy munkát végzett a szociális ügyosztály

A szegényekről, élecsétekről és nyomorultakról való gondoskodás a városi közigazgatás egyik alapvető problémája. Ma a demokrácia világában ez a kérdés különös aktualitást nyert, hiszen nagyon kell vigyáznunk a szegényekre.

Az infláció további növekedése lehetetlenné tett minden rendszeres szociális tevékenységet. Ez így ment a stabilizációig. A költségvetés elkészítésénél azonban már nagy eredményről számolhatott be a szociális ügyosztály.

Pontosan egy évvel ezelőtt vette át a város szociális ügyosztálya a vezetését dr. Matkó Imre tanácsnok, aki már azelőtt 15 éven keresztül is szociális ügykörben dolgozott. Ebben az időben a szociális ügyosztály helyzete nagyon nehéz volt, munkája mindössze abból állt, hogy háborús veszteségeit felmérte.

Az infláció további növekedése lehetetlenné tett minden rendszeres szociális tevékenységet. Ez így ment a stabilizációig. A költségvetés elkészítésénél azonban már nagy eredményről számolhatott be a szociális ügyosztály.

Elpusztult jóformán minden, az összes szociális intézmények, az anya- és csecsemőotthon, szállóotthon, napközi otthon, népkonyha és tejkonyha, minden felszereléssel. Az infláció nem adott lehetőséget megfelelő szociális tevékenység kifejtésére. Ezekben az időkben a szociális gondoskodás társadalmi útton történt, csaknem kizárólag a Nemzeti Segély útján.

Az infláció további növekedése lehetetlenné tett minden rendszeres szociális tevékenységet. Ez így ment a stabilizációig. A költségvetés elkészítésénél azonban már nagy eredményről számolhatott be a szociális ügyosztály.

## Fele idő alatt végezték el Debrecenben az öt évre tervezett helyreállítási programot

Debrecen eltörtötték a föld színéről — hallottam 1944 karácsonyán egy kis ukrainai faluban. Amikor hazajöttem, meggyőződtem arról: ha nem is igaz a hír teljes egészében, de való, hogy romváros áll a régi helyén. 1945 karácsonyán, a kezdődő infláció zavaros napjaiban meg nem sokat változott a város képe a harcok óta. 1945 karácsonyán még a romok sötét árnyai nehezítették a debreceni lelkekre és az újjáépítés terve csak papíron volt meg.

4 millió darab cserépre és 150.000 négyzetméter üvegre van szükség. Ebből egy év alatt két és fél millió darab cserépet raktak fel a tetőkre és 25.000 négyzetméter üvegkárt állítottak helyre. Az építési igazgatáshoz tartozott a város új szabályozási tervének az elkészítése is. A város főforgalmi úthálózata, valamint a házhelyek céljaira kiszemelt terület beépítési tervét a műszaki ügyosztály elkészítette és az már elvi kormányhatósági jóváhagyásban is részesült. Az 1947 január-februári közgyűlés a tervet már részleteiben is le fogja tárgyalni.

Debrecen az ország többi városait messze megelőzte ezzel. Először engedélyt kaptak a városi építési tervre, az építési engedélyek kiadása késedelem nélkül megtörténhetik. Ellenkező esetben a függő városrendezési kérdések előzetes elrendezése több hónapos késedelmet jelentene.

1945 karácsonya óta közel 3000 házhelyet osztottak ki Debrecenben. A megyei Földhivatkozandó Tanács és a városi műszaki ügyosztálynak a legtürelmesebb együttműködése biztosította ezt az eredményt. 1946-ban a magán-építési tevékenység megindult, mintegy 110 építési engedélyt adott ki a hatóság és a kérelmek száma napról-napra nő.

A városi műszaki igazgatásának kettős feladata volt, az építési igazgatás és az építő tevékenység. A városi műszaki ügyosztály az első csoportba tartozóan mindegyik feladatot a magántulajdonban lévő épületeken okozott károkat mértékét. Megállapították és hivatalosan 31 százalékosan nyilvántartották rombolt városnak Debrecen. Megállapították, hogy a megsérült épületek kijavítására...

A városi műszaki igazgatásának kettős feladata volt, az építési igazgatás és az építő tevékenység. A városi műszaki ügyosztály az első csoportba tartozóan mindegyik feladatot a magántulajdonban lévő épületeken okozott károkat mértékét. Megállapították és hivatalosan 31 százalékosan nyilvántartották rombolt városnak Debrecen. Megállapították, hogy a megsérült épületek kijavítására...

## Javult Debrecen közegészségügye

Egy év közegészségügyi mérlegének megállapításánál értékmérőül három tényezőt kell tekintetbe venni: a csecsemőhalálozást, a fertőző megbetegedések számát és az egészségügyi intézmények létesítését.

Ezen a téren eredmények a DEMKE-ben lévő anya- és csecsemőotthonnak és tejkonyhának a napokban, még ebben az évben való megnyitása és a legrövidebb időn belül gyermekóráhálózás és szülőotthonnal való kiegészítése.

Az első két tényező olyan munkaterület, mely nem követel nagyobb anyagi áldozatokat és az kifejezetten orvosi munka. Ezen a területen nem is volt hiba. Az 1946. évben a közegészségügyi téren történt haladásnak értékmérőjeként, össze kell hasonlítanunk az 1946. évi eredményeket az 1945. évi adatokkal.

Az első két tényező olyan munkaterület, mely nem követel nagyobb anyagi áldozatokat és az kifejezetten orvosi munka. Ezen a területen nem is volt hiba. Az 1946. évben a közegészségügyi téren történt haladásnak értékmérőjeként, össze kell hasonlítanunk az 1946. évi eredményeket az 1945. évi adatokkal.

A csecsemőhalálozás számánál, mely szinte kultúrfokmérő is, éppen az áldozatos és eredményes felvilágosító és gyógyító munka következtében nagymértékben csökkent. Az 1945. évben 100 évesületésre 17 csecsemőhalálozás esett, míg 1946. évben majdnem a felére, 9-re csökkent. Ez a szám mindennél világosabban beszél.

Az első két tényező olyan munkaterület, mely nem követel nagyobb anyagi áldozatokat és az kifejezetten orvosi munka. Ezen a területen nem is volt hiba. Az 1946. évben a közegészségügyi téren történt haladásnak értékmérőjeként, össze kell hasonlítanunk az 1946. évi eredményeket az 1945. évi adatokkal.

Az első két tényező olyan munkaterület, mely nem követel nagyobb anyagi áldozatokat és az kifejezetten orvosi munka. Ezen a területen nem is volt hiba. Az 1946. évben a közegészségügyi téren történt haladásnak értékmérőjeként, össze kell hasonlítanunk az 1946. évi eredményeket az 1945. évi adatokkal.

Az első két tényező olyan munkaterület, mely nem követel nagyobb anyagi áldozatokat és az kifejezetten orvosi munka. Ezen a területen nem is volt hiba. Az 1946. évben a közegészségügyi téren történt haladásnak értékmérőjeként, össze kell hasonlítanunk az 1946. évi eredményeket az 1945. évi adatokkal.

Az első két tényező olyan munkaterület, mely nem követel nagyobb anyagi áldozatokat és az kifejezetten orvosi munka. Ezen a területen nem is volt hiba. Az 1946. évben a közegészségügyi téren történt haladásnak értékmérőjeként, össze kell hasonlítanunk az 1946. évi eredményeket az 1945. évi adatokkal.

Az első két tényező olyan munkaterület, mely nem követel nagyobb anyagi áldozatokat és az kifejezetten orvosi munka. Ezen a területen nem is volt hiba. Az 1946. évben a közegészségügyi téren történt haladásnak értékmérőjeként, össze kell hasonlítanunk az 1946. évi eredményeket az 1945. évi adatokkal.

## A kultúra a népé!

Volt kultúra Debrecenben igaz, de csak a kiváltságosok, az úri rend számára. A multban szállóigévé vált, hogyha egy közigazgatási protekciós funkcionáriust sehoh sem lehetett használni, akkor megválasztották Debrecenben kultúrtaáncosnökká.

Volt kultúra Debrecenben igaz, de csak a kiváltságosok, az úri rend számára. A multban szállóigévé vált, hogyha egy közigazgatási protekciós funkcionáriust sehoh sem lehetett használni, akkor megválasztották Debrecenben kultúrtaáncosnökká.

A felszabadulás után a helyzet gyökeresen megváltozott. Az elmúlt év őszén Csillag Miklós elvtársunkat neveztek ki kultúrtaáncosnökká és ezzel új fejezet nyílt a város kulturális életében. Új szempontok érvényesültek itt kezdve, hangot kapott a dolgozó nép és az ő igényei kielégítését tűzte ki célul a kultúrügyosztály új vezetője.

A felszabadulás után a helyzet gyökeresen megváltozott. Az elmúlt év őszén Csillag Miklós elvtársunkat neveztek ki kultúrtaáncosnökká és ezzel új fejezet nyílt a város kulturális életében. Új szempontok érvényesültek itt kezdve, hangot kapott a dolgozó nép és az ő igényei kielégítését tűzte ki célul a kultúrügyosztály új vezetője.

Az elmúlt év folyamán számos ünnepséget rendezett a város, több kultúrmegegyezésben volt része Debrecennek és mindegyik az igazi népi demokrácia szellemében zajlott le. Február elsején a közvélemény kikiáltását, március 15-én a magyar szabadság nagy napját, április 4-én az ország felszabadulását, május 1-én a világ dolgozóinak forradalmi ünnepét, október 19-én a város felszabadulását és november 7-én a nagy októberi szocialista forradalom évfordulóját ünnepelte a város, mindezt demokratikus külsőségek között.

Az elmúlt év folyamán számos ünnepséget rendezett a város, több kultúrmegegyezésben volt része Debrecennek és mindegyik az igazi népi demokrácia szellemében zajlott le. Február elsején a közvélemény kikiáltását, március 15-én a magyar szabadság nagy napját, április 4-én az ország felszabadulását, május 1-én a világ dolgozóinak forradalmi ünnepét, október 19-én a város felszabadulását és november 7-én a nagy októberi szocialista forradalom évfordulóját ünnepelte a város, mindezt demokratikus külsőségek között.

Az ünnepségek alapján külső szemlélők a mult rendszerben megrendezett mindentelö ünnepeket...

Az ünnepségek alapján külső szemlélők a mult rendszerben megrendezett mindentelö ünnepeket...

meghono- NE Ady- tölti be Helyeseb- koresett és ne bérlete mely sok te- nekdedvelők Nagy ér- tással van előttük s lehetősé- NE önyű zene onvédezene- stere a kj- sorozatát ser mellett. támadt a ebrecenben, írozott tár- tt be, mert elő helyen, netjük azo- melyeket az- kistrőcsés sajnáljuk, ken produk- ket és tu- e, rossz ta- reméljük, egfogadják, nem is kor fogjuk onvédezene- y komoly, részeként munkába ASOK avonalú es- arra, ami- enekar kora az Operaház és kórusá- Persze, az fizet a ren- osi vagy ál- a vidéki sére. Zene- il nem lehet rit parádiá- feladat egy- ad megzer- adár az Al- ja, egészen terv meg F. A. Adékok ozott inium k, yák Lajos desében YEN NT onfekció u szállítunk. ruház

Vilányhagyásztás  
**SCHADEN és FRIDRIK**  
gépszárművek. Kétfalomb-utca 4.

**RÁDIÓK** Orion, Philips, Standard és zenegépek  
**Marczi István**  
szakközvetítőben kaphatók  
**BIR A trafikál szemben**

**HOROVITZ rövidáru**  
női, férfi divatgombok és szabókéllékek  
előnyös beszerzési forrás  
**Széchenyi-u. 1 szám**







## Aláírták a magyar-jugoszláv árucserre és fizetési megállapodásokat

December 23-án Bán Antal iparügyi miniszter és Petrovics Nikola jugoszláv külkereskedelmi miniszter aláírták a magyar-jugoszláv árucserre-forgalomra vonatkozó, továbbá a fizetésekre vonatkozó megállapodásokat. Ennek keretében Jugoszlávia főként vasércet, rezet, piritet írt, — szódát és egyéb nyersanyagot szállt Magyarországnak. Magyarország pedig nehéz és elektromos ipari, valamint vegyipari cikkeket juttat Jugoszláviának.

Ugyanazon napon a jugoszláv kormány elnöke látta vendégül Bán Antal iparügyi minisztert és a magyar delegációt. Az ebéden Petrovics és Bán miniszterek pohár-

köszöntőjükben hangsúlyozták, hogy a kereskedelmi tárgyalások gyors előfolyása egyik célja a két ország gazdasági egymásra utaltságának. Mivel a gazdasági kapcsolatok fejlődése a természetes fejlődés vonalába esik, mindkét nép érdekeinek előmozdítását szolgálják.

Bán Antal az elmúlt héten sorozatos megbeszéléseket folytatott a jugoszláv gazdasági és politikai élet vezetőivel. Tíz marsall három-negyedórás külön kihallgatáson fogadta. A tárgyalások igen kedvező hatással voltak a most megkötött jugoszláv-magyar árucserre-forgalmi egyezményre.

## Végezett a mezőhegyesi vadászat

Hétfőn este érkezett meg a köztársasági elnök különvonata, amely visszahozta az elnök meghívására Mezőhegyesre utazott Nagy Ferenc miniszterelnököt, Rákosi Mátyás b. miniszterelnököt és Veres Pétert, a Nemzeti Parasztpárt vezérét. Szakassits Árpád nem vett részt a vadászatban.

Újságírók kérdésre Rákosi Mátyás ezt mondta:

— Már nincs idő közös deklaráció megfogalmazására karácsony előtt, így ez elmarad.

Nagy Ferenc miniszterelnök a megbeszélések eredményére vonatkozó kérdésre ezt mondta: — Erreől korábban akármilyen beszédet is mondani.

A mezőhegyesi vadászatnak egyelőre tehát nincs politikai következménye.

## Rákosi Mátyás karácsonyi üzenete

Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes, a Magyar Kommunista Párt főtitkára karácsonyi üzenetet intézett a dolgozó magyar társadalomhoz.

— Az ezerméretű négyvenhét éves legfontosabb eseménye — mondja — a közértesség meglepetésén kívül kétségtelenül a pénzromlás megállítása és a stabilizáció volt. A stabilizáció tervét a legelőször hiteltelenkedve és elutasítva fogadták. Az események azonban megmutatták, hogy azoknak volt igazuk, akik a Kommunista Párttal az élőkön bízták a magyar dolgozók önfeláldozásában, fejjelmérettségében és szorgalmában.

sági erői részt vettek, pártunk központi vezetősége Gerő Ernő újján éppen most, karácsony előtt hozhatta nyilvánosságra a hároméves gazdasági újjáépítés tervét. E terv szerint két év alatt a dolgozók életszínvonala elérheti az ezerméretű harmincnyolcas évi színvonalát és a következő évben ezt még lényegesen meg is haladhatja. Rendkívül jelentékeny mértékben újítható a magyar mezőgazdaság, a lakásügy, a szociális biztonság, a külcsiparok negyvenötven százalékkal adhatnak magasabb eredményeket, mint ezerméretű harmincnyolcasban, ha a tervet valóra váltjuk.

biztonságért és boldogulásért. A mi politikai tervünk megvalósítása a magyar nép gazdasági felvirágását is jelentene. A régi úri rend híveinek azonban nem tetszik a demokrácia, ők inkább választják a válságokat, a nyugtalanságot, a gazdasági felfordulást, sőt ha kell, az újabb pénzügyi válságokat és vele népünk mérhetetlen szenvedéseit is, ha ebből politikai tőkét tudnak harcolni. Ez áll a hároméves tervre is. Megvalósulása demokráciánk és a dolgozó életszínvonalunk hallatlan megőrsödését eredményezné. A reakciónak azonban nem kell erős demokrácia és ezért adassa azoknak a gazdasági rendszabályokat, amelyek a dolgozók életvitójának emelésével a demokráciát is megőrsödésébe juttatják.

— Most egy lépéssel tovább kell mennünk — folytatja Rákosi. — Bár az újjáépítés terén hazánk kétségkívül Európa egyik leggyorsabban fejlődő országa, gazdasági talpraállásunk itéménél fokozódna nem lehetséges tovább, ha nem térünk át a tervezésre. Két hónap előkészítő munkája után, melyben az ország legjobb gazda-

— A hároméves terv megvalósításának anyagi előfeltételei kétségtelenül adva vannak. Most meg kell teremtenünk az újjáépítés ütemének meggyorsítására a politikai előfeltételeket is. Nálunk az a helyzet alakult ki, hogy a dolgozók pártjai, élőkön a Kommunista Párttal, küzdenek a nyugalomért, a rendért, a gazdasági stabilizációért, a kisemberek, a kisgazdák

— Ez politikai válságunk oka és ezt fogjuk a jövő év folyamán a magyar dolgozó nép segítségével megoldani, hogy sokat szenvedett népünket, hazánkat végre a boldogabb, virágzó jövő felé vezethessük.

**Feltétlenül nézze meg a „Néplap“ képes heti híradóját a szövetkezeti címűzet kirakatában, Gambrinus-átjáró**

## Nem lehet egyszerre a reakcióval és a munkássággal szövetségben lenni

A Független Kisgazdapárt parasztképviselei december 18-i értekezletéről üzenetet intéztek az ipari és bányamunkásokhoz, amelyben elismerésbe adoznak annak a hősiességnek, amelyet rongyoskodva és éhezve helyreállították az üzemeiket. A Kisgazdapárti képviselők üzenetére a Ganz hajógyár munkásai válaszoltak:

Paraszti testvéreink! Mi, a Ganz hajógyár munkásságának vezetői nagy örömmel fogadtuk üzeneteket, amelynek minden szavából a munkások szívesen és a munkások és parasztszervezetek sorsközösségének megértése esendül ki.

— Mi munkások, bíznunk abban, hogy ti a demokráciát és a munkás-parasztszövetséget választjátok és így közös munkával kérijük a dolgozó milliók független, szabad és demokratikus Magyarországot!

Meggyőződésünk, hogy hazánk jelenlegi nehéz helyzetéből csak a munkások, parasztszervezetek és dolgozó értelmiség szoros összefogása emelheti fel.

### Itt az új élelmiszerjegy-rendszer!

Erős János közellátásiügyi miniszter rendeletet adott ki az élelmiszerjegy-rendszer szabályozásáról. Ez január 1-től az ország egész területén, Budapest kivételével a következő élelmiszerjegyeket osztják ki:

### Szűveszterizáróra

A belügyminiszter rendelettel szabályozta a szűveszteri zárórát. A nyilvános étkező- és szórakozóhelyiségek nyitvatartását, valamint ezeken a helyeken zenét szűveszterkor reggel 6 óráig engedélyezte. Ezenkívül felhatalmazta a rendőrhatalóságot, hogy színházak, mozik, hangversenyek és egyéb előadások, valamint táncmulatók számára ugyan- csak reggel 6 óráig engedélyezze záróramenghosszabbítást.

1. Elhátalános részére, egy éven felül hatósági élelmiszerjegyet, egy éven aluli csecsemők részére való jegyet, állami liszt pótgjegyet, valamint a 12 évét aluli ellátottak részére állami közellátási pótgjegyet.

2. Önálló részére általában közellátási élelmiszerjegyet, 12 éven aluli gyermekeknek pedig állami közellátási jegyét, külön pótgjegyet kapnak a testi munkások, a nehéz testi munkások, terhes és szoptató anyák. Lisztet, kenyeret, száraz tésztaféléket, étolajat és margarint nem szabad

### Kitűnő anyaggal

élelmiszerjegyet, vagy külön hatósági kiutalás nélkül kereskedelmi forgalomba hozni.

Pártunk vezető tagjainak, egész párttagságunknak, Debrecen és Hajdú vármegye minden dolgozójának kellemes ünnepeket kíván.

a MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT  
Hajdúmegyei Bizottsága és  
Debreceni Végrehajtó Bizottsága

## Országúti razzsiák országszerte

Az Anyag- és Árhivatal mellett működő ellenőrző osztály elrendelte, hogy országúti teherautó forgalmat, zárják le az útkeresztszűkeket és igazoltassanak minden járművet. Azokat az árukat, amelyek nincsenek felvéve a MAIEOSZ-fuvarleveleken, vagy pedig amelyekről a kocsis nem tudja igazolni a rendeltetést, ko-

bozzák el és adják át a közellátási felügyelőségeknek. Ez az intézkedés azért vált szükségessé, mert amint azt az ellenőrző osztály közleménye megállapítja, az élelmiszerfeketést többnyire a teherautók bonyolítják le és ezeknek megrendszabályozása nélkül az élelmiszerpiac normalizálódása fel sem képzelhető.

## A Szakszervezeti Tanács visszautasítja Peyerék állításait

A Szakszervezeti Tanács elnöke foglalkozott azokkal az állításokkal, amelyeket Peyer Károly és társai a Szociáldemokrata Párthoz intézett és nyilvánosságra hozott memorandumukban úgy kívánták feltüntetni, mintha a Szakszervezeti Tanács nem helyesen képviselné a magyar dolgozók érdekeit. A Szakszervezeti Tanács elnöksége megállapította, hogy a magyar dolgozók érdekeit akkor képviseli helyesen, ha nyilatkozik arról, hogy csak olyan követeléseket állíthat fel, amelyek arányban állanak az ország teljesítőképességével. Ezen túlmenően követelések a reakció malmára hajtják a vizet és a demokráciát gyengítik. Eppen ezért Peyer Károly és társai állításait, mint alaptalanokat a Szakszervezeti Tanács a leghatározottabban visszautasítja.

A nyilatkozatot Kisházi Ödön és Kossa István főtitkárok írták alá.

**Csokonai-színház**  
Karácsony első napján 3 előadás!  
Fél 3 órakor: Romantikus asszony  
5 órakor: Kis Katalin  
Fél 8 órakor: Romantikus asszony

**Kamaraszínház**  
25-én délután 3 és este fél 7 órakor:  
**Kék róka**

26-án délután 3 órakor:  
**Kék róka,**  
Este fél 7 órakor:  
AZ ADY TÁRSASÁG  
VIII. BÉRLETI HÁGNYERSENYE



**Kitűnő anyaggal  
izléses munkával  
olcsó árak mellett**  
áll megrendelői szolgálatára

**SZABADSÁG NYOMDA**  
Bajcsy-Zsilinszky utca 16. szám

Bánáss László veszprémi püspök:

A magyar nép őszinte szeretetet tapasztalt a Szovjetunió részéről

Bánáss László veszprémi megyéspüspök, a Veszprémben rendezett katolikus szabadegyetem elnöke...

többek közt a püspök. — Már Debrecenben a felszabadulás után őszinte szeretetet tapasztalt a magyar nép a Szovjetunió részéről...

Magyar parasztküldöttség Párizsban

Nagy Imre volt földművelésügyi miniszter vezetésével a magyar agrárküldöttség hétfőn Párizsba érkezett...

8-10 napot időzik Párizsban, s tulajdonképpen tárgyalásait Karácsony után kezdi meg...

HADIFOGLYOK KARACSONYA

A Pozsonyi-úti hadifogolykórházban és a Pavillonban a hadifogolyselejteket bizottsága karácsonyi ünnepélyt rendezett...

A Pozsonyi-úti hadifogolykórház rokkant ápoltságának csupán annyi kívánságuk lenne, ha valaki az ünnepekre egy tangóharmonikát kölcsönözne nekik...

SZABADSÁGREND A SZOVJET TISZTEKNEK

Keddén délelőtt a köztársasági palota márványtermében Tildy Zoltán köztársasági elnök 170 szovjet tisztnek adta át a Szabadságrend ezüst, illetve bronz érméjét...

REND A FUVAROZÁSBAN

A főpolgármester a tudomására hozott panaszok folytán figyelmezteti a város érdekeit lakosságát, hogy a fuvarosok járművein a szabályszerű névtáblák alkalmazása kötelező...

KARÁCSONYI ÜNNEPELY A NEMZETI SEGÉLYNÉL

Keddén délelőtt a Nemzeti Segély gyermekotthonában karácsonyi ünnepélyt rendeztek. A gyermekek karácsonyi szándékarokot, szavakat és énekszámokat adtak elő...

VÁLASZTÁSOK AZ IPARTESTÜLETBEN

A Debrecen és Vidéki Ipartestület december 20-án, vasárnap rendkívüli elöljárósági ülést tart. A tárgysorozatban elsősorban az ipartestületi tisztikarválasztás előkészítése és egyéb érdekes problémák szerepelnek.

Az ipartestület január 4-én, szombaton az ipartestület nagyerőműjében fontos értekezletet tart, amelyen Debrecen világhíres technikai problémáiról lesz szó.

NEMZETKÖZI BAJNOKSÁG ÉS LEGMAGASABB ÓRABÉR

Nem tudjuk, tréfaból jelent-e meg a Hivatalos Közlöny legutóbbi számban a Jodrászparti kollektív szerződés szövege. A szerződés az egész ország területére szóló érvényű a legmagasabb órabért 1.45 forintban állapítja meg...

A FINOMLISZT KÖRÜL

Többen keresték fel szerkesztőségünket a keddi nap folyamán és elpanaszolták, hogy a kereskedésekben elfogyott a karácsonyra kiutalt finomliszt. Sőt egyes kereskedések, mint a Köztisztviselők boltja, azt a kijelentést tették, hogy a lakosság 30 százaléka kimaradt.

A városi közellátási igazgatóság tájékoztatása szerint a valóság ebben a kérdésben az, hogy a közönség lisztbiztonságát leginkább a főútvonalakon lévő üzletekben szerbi beahelyett, hogy a lakásához legközelebb eső fűszerest venné igénybe.

ZSIDÓ TERRORISTÁKAT TARTÓZTATTAK LE RÓMÁBAN

A Rómában letartóztatott öt zsidó terrorista közül a rendőrség jelentése szerint három Magyarországról származik, egy pedig Litvániából. 14 további terrorista ellen letartóztatási parancsot adtak ki.

LETÓRIK A KONTÁROKAT

Az iparosok régi követeléseinek nyomán megszületett az első kormányrendelet az iparoktatásról. A pénzügyminiszter ugyanis kormányrendeletben utasította a pénzügyigazgatóságokat, forgalmi adóhivatalt és egyéb pénzügyi kirendeltségeket, hogy mindazon esetekben, amikor kontárkodásról szereznek tudomást...

Biztosítva van Hajdú vármegye januári kenyérellátása

Balogh István, Hajdú vármegye főispánja bejelentette a sajtó képviselőinek, hogy a vármegye kenyérellátása január hónapban teljes egészében biztosítva van. A februári kenyérellátás egyelőre még bizonytalan, de remélhető, hogy az addig beérkező dézsmából ez is fedezhető lesz.

Javultak a kilátások a kenyérellátás terén azért is, mert az eddigi nagymennyiségű árpakiszállítások mérséklődtek. Az országban a legjobb árpatermés Hajdú vármegyében volt s az egész ország sűrűgyarát csaknem kizárólag Hajdú vármegye látta el.

Közülte továbbá a főispán, hogy januárban fokozott mértékben megindul a hajdúhád-házi erdő kitermelése. Az engedélyt már megkapták. Az eddigi kitermelés és még kitermelendő fa több mint 250 vagonot tesz ki és ezt Debrecen város és a vármegye faellátására fordítják. 250 vagon fa már jelentékeny mennyiség s a város, valamint a vármegye faellátásában észlelhető javulás várható.

Salakhegyeket kell megmászniok a tégláskertieknek, hogy otthonukba hazajuthassanak

Távol a zajos várostól, túl a Nagyalomás salakhegyein, lapul a Tégláskert. Nagy csend, csak a tolató mozdonyok szuszogása hallatnak. Apró házikók, a kertekben gyümölcsösök, kerítés csak itt-ott. Aki először jár itt, utcát alig lehet megismerni, mert a kanyarogó utak mindent elnyelnek.

A lakosság nagyobb részben vasutas, gyári munkások és az üzemekből kiűzöttek nyugdíjasok.

Igazi proletártelepülés, a városnak a multban és a jelenben is mostohagyermeké.

Debrecen összes külvárosi telepénél köztül Tégláskert szenvedett a bombázások alkalmával a legtöbbet, mert közel van hozzá a vasút, a villanygyár és a repülőtér.

A lakosság nagyobb részben vasutas, gyári munkások és az üzemekből kiűzöttek nyugdíjasok. Igazi proletártelepülés, a városnak a multban és a jelenben is mostohagyermeké.

A Tégláskert lakóinak létszáma meghaladja a 2500 főt. Négy jó ivóvízű kút van a telepén, kilométerre egymástól. A kúthoz messze lakók nehezen tudnak ivóvízhez jutni, mert megessik, hogy félóránként kell várakozniuk, amíg rájuk kerül a sor.

Régi panaszuk, hogy őszi esőzések idején megközelítőleg a Tégláskert. A Villanygyár és a vasút mellett

vezető úton, ha sár van, lehetetlen közlekedni. Erre messze is az út a városba, ezért a tégláskertiek, ha gyalog mennek, a pályaudvaron vágnak keresztül. Meredek töléseken, omladozó salakhegyeken és életveszélyes vasútvonalakon kell átjutniuk, a vonatokat pedig talán csak este a nappal még csak hagyják, de este a sötétben az életével játszik, aki itt jár.

Az utcán egyetlen égő sem ég, sőtétbe borul a telep, ha leszál az este.

Csak a hó és az ablakokból kiszűrülő lámpafény világít. A városnak igazán nem sokba kerülne, ha egy-két égőt elhelyezne az utcákon, így éjjel a munkából hazatérők munkásoknak nem kellene valószínűleg a kikopott kövezeten.

A tégláskerti kommunista évtársak munkájának eredménye, hogy márciusra ideiglenes közellátási körzeti iródat létesítenek ott. Ez felmérhetetlen eredmény, különösen az asszonyokra nézve. Eddig a városba kellett járniuk az élelmiszerjegyért s a Gambrius előtt sokszor három-négy napig ácsorogtak, amíg a jegyüket megkapták.

Most már megszabadulnak a többnapos sorbanállástól. Esteledik. Apró, homályos fények gyúlnak ki a jégvirágos ablakokban s ezek a kis apró fényecskék olyanok az ünnepélyes karácsonyi esteben, mint megannyi hold, reménykedő emberi szemécske.

SZÁZEZER ÉRTÉKES CSOMAG A RÁSZORULÓKNAK

A Magyar Népközpont Szövetsége, élén Tildy Zoltánnal elnök asszonnyal azt a célt tűzte maga elé, hogy 1946 karácsonyán 100.000 értékű tartalmú csomagot juttat a magyar demokrácia legjobban rászoruló gyermekeinek. Mint az elnökhelyettes közölte, az akció eddigi eredményeképpen megállapítható, hogy a célt elértek. Még most is szinte óráról órára érkeznek pénzbeli és természetbeni adományok s igen szépen megmozdult az akció érdekében a külföldi magyarság.

HAJDÚSAMSON AZ ÁLTALÁNOS ISKOLAÉRT

A magyar demokrácia nagy kulturális vívmánya az általános iskola. A szép terv a különböző — főleg anyagi — akadályok miatt nehezen halad a megvalósulás felé. A falu elsőrendű kulturális vezetője: a tanító úgy segít, ahogy tud. Ilyen volt az az előadás, amit Hajdúsamsonban a tantestület kezdeményezett az általános iskola javára. A darab szerzője és rendezője Marczinkó István néptanító. A szereplők közül főleg Papp Albert, Fővényesi Klára, Sándor Margit, Sándor Imre, Sándor Piroška, Gyarmati Kálmán alakítása tűnt ki. A megnyitót Szőcs Gyula elvtárs, igazgató-kántortartó tartotta.

Debrecen város Községi Takarékpénztára Rt. Debrecen, Csapó-utca 4. szám Telefon: 74 Alapítási év: 1873. Betét Folyószámla Váltóleszámitolás lebonnyolítása ZÁLOGOSZTÁLYON: Zálogházi kölcsönök folyósítása

Ertesítem igen tisztelt vevőmet, hogy bőr- és cipészkelek. Üzletemet SAS-UTCA 2. szám alá HELYEZTEM AT. Továbbra is pártfogásukat kérem. Kellemes ünnepeket kívánok Dorogi Dezső

Nagy bundavásár részletfizetésre is VARGA KOZMA BÉLA szűcsmester szőrmesalonjában Alföldi palota

Karácsony... A kereskedésben... A munkásság... A városi fog... Dolgozó... A Piac-utca... A városi fog... Dolgozó... A városi fog... Dolgozó...



Szabó I. képviselő

Szabó István... képviselő... Hajdú megyét...

Egység

A közelmúltban... egység... szállítás...

Továbbra is... terményforgalom... közeli...

Debrece

a Kereskedők

Vasárnap, 29... ceni Kereskedők... közgyűlés...

A kereskedők... gyűlés... mellette...

KEDVE... Kelle...

Kelle...

Összejövelekre, lakodalmakra a Páll sörözőben

Karácsonyi népszokások és hiedelmek

A napfordulók éjszakai minien... hiedelmek...

A lámpanyújtással azonnal... megkezdődik...

Voltuk egyidőben járnak az ostya... hordozók...

Az első teendő a karácsonyi asztal... felerítése...

Kint várakoznak tehát, s nézik a... gonoszulós...

Még nem érjük el a híres hortobágyi... csárdát...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

A marostordamegyei Nyárad mentén... szokások...

Hazamenet, otthon és vacsora... folytatás...

A legények istentisztelet után... együttesen...

Ilyen ős népszokásokkal ült meg... karácsonyi...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Az asztal-helye fölött gondosan... körülszórják...

Majd elkészítik a hagymakalendáriumot... elvágják...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

A debreceni nagy vasutascsalád karácsonya

Kedden délelőtt megjelentek a... debreceni...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

PUSZTUL A HORTOBÁGY

Az öntözésiügyi hivatal 1000 holdas mintagazdaságában...

A Hortobágyra vezető úton első... állomás...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Nyilas népzene

Az államvédelmi osztály tudomására jutott...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

DEMETER CSENDŐRFŐHADNAGY DICSEKEDETT DEBRECENI GYILKOSSÁGAIVAL

A többszörös gyilkos csendőrfőhadnagy...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Azt látogatja meg a cipanaszólja... hogy nem...

Bélyegzők... PAULO... BATHYÁNY-U. 1., udvarban.

FIGYELEM! FIGYELEM! Az össz-szakszervezet színjátszó csoportja... bemutató előadást tart BÁLAL egybekötte...

### Szabó István elvtárs képviselői beszámolót tartott Nyírábrányban

Szabó István MKP nemzetgyűlési képviselő nap mint nap járja Hajdú megyét; körútjain beszámolókat és panasznapokat tart, részt vesz a falusiak mindennapi életének eseményeiben és ahol lehet, segít bajiukon.

Nyírábrányban már előre értesültek jöveteléről. Ertesztést arról a Kisgazdapárt is és ugyanakkor a gyűlést hirdették. Ennek ellenére a nyírábrányi párhelyiség szűkösségéig megtelt, de nemcsak a Baloldali Blokkhoz tartozó párttagok, hanem a Kisgazdapárt paraszti

tömegei is megjelentek Szabó elvtárs beszámolóján. Óriási érdeklődéssel és lelkesedéssel fogadták a kül- és belpolitikai beszámolót. A legérdekesebb, hogy éppen a Kisgazdapárt jelenlévő tagjai keltek ki a legjobban Kövendi, a nyírábrányi pártelnök ellen.

Meghallgatta Szabó elvtárs a falusiak minden panaszát és azok szinte nem is akarták elengedni. Szabó elvtársnak meg kellett ígérenie, hogy rövidesen ismét kimegy Nyírábrányba.

### Egységesítették az élelmiszerszállítás engedélyezését

A közlekedési miniszter egységesítette az élelmiszerek szállításának engedélyezését. A jövőben szállítási igazolványt általában csak a közlekedési miniszter által rendszeresített egyéges ir-lapokon lehet kiállítani. Január 1. után minden más úrlapon kiállított szállítási igazolvány hatályt veszti.

Továbbra is érvényben marad a terményforgalom miniszteri biz-tosa által kiállított szállítási igazolvány, valamint az önellátói igazolványra vezetett örlési engedély, amit szállítási igazolványként lehet felhasználni és az egyes, a közlekedési miniszter által szabályozott esetekben vala-

mei hatóság, vagy hatósági leen-dőkkel megbízott szerv száraz-bélyegzőjével ellátott fuvarlevél vagy szállítólevél. A szállítási igazolványt a szállítás megkezdése előtt az elszállítás helye szerint illetékes előjáróságánál (polgár-mesternél) láttatni kell.

A szállítási igazolványt a kiállít-ás napjától számított 30 napon belül, de a láttatás után azon-nal fel kell használni. Budapestben, valamint minden olyan helység-ben, amelynek határában fogyaszt-ási adókörelemzés működik, a szállítási igazolványt a fogyaszt-ási adókörelemzésrel is látta-moztatni kell.

### Debrecen kereskedői készülnek a Kereskedő Társulat tisztújítására

Vasárnap, 29-én tartja a debreceni Kereskedő Társulat tisztújító közgyűlést. A jelöltek névsorát nagyrészt már összeállították, azonban végérvényesen csak a pénteki elnökségi ülés dönt. Ertesztéseink szerint az elnöki tiszt-ségre a legesélyesebb jelölt Tas-sányi Károly, valamint Lechner Jenő, a Kereskedő Társu-lat elnöke. Betöltésére kerül még két alelnöki és az ügyvezető-elnöki állás, amelyekre kombinációba kerültek Kiss B. Jenő szakosztályi elnök, Fürst László, a társulat régi vezetőségi tagja, Fáy Árpád, az egyik leg-képzetlenebb és nagy tekintély-nek örvendő kereskedő, Kovács Lajos a fűszerkereskedők részé-ről, dr. Bertók Lajos könyvkeres-kező, Varga Rozsó rövidáru nagy-kereskedő, Vojt Simon és Horváth Vilmos.

A kereskedő társadalom komo-lyabb, megfontoltabb része örö-mmel venné, ha olyan listát sike-rülne összeállítani, amely a keres-kezők érdekét a legjobban a demokratia szellemének megfele-lően tudná képviselni. A lista

összeállításánál a legfontosabb szempont a szakképzettség és az őszinte demokratikus múlt. Eddig sok kérdés csak átmeneti megoldást nyert és különböző bizottsá-gok is csak ideiglenesen működ-ték. Ezeket az új választások után véglegesen meg kell oldani. Ezt akarja jelképezni az is, hogy de-cember 31-ével — az eddigi szó-kasztól eltérően, amely az iskola-érvehez igazodott — elkészítik a zárószámadást, hogy az új vezet-őség minden teherrel nélkül in-dulhasson az új feladatok megol-dására.

Annál jobban meglepi a keres-kezőket az a kísérlet, amelynek az élén az az Ujlaki Sándor áll, aki kénytelen volt megbízatását a közvélemény nyomására vissza-adni. Furcsa, hogy egy ilyen em-ber újabb manőverekkel mer kí-sérletezni és egyes szakosztályo-kat maga mellé felsorakoztatni. A kereskedő társadalom minden biztonnyal meg fogja adni a méltó választ Ujlakinak, ha, mint hir-lik, ellenlistával kísérelné meg a választások sima lebonyolítását megzavarni.

### MEGFAGYOTT EGY ASSZONY A SÁMSONI-ÚTON

A korai rendkívüli hideg idő Debrecenben is megkövetelte a maga áldozatát. Kedden reggel rongyokba burkolt öreg-asszonyt találtak fekvő a járó-kelők a Sámsoni-úton. Azonnal szólították a rendőrt, aki orvost hívott, az orvos megá-lapította, hogy a szerencsétlen asszony halott, megfagyott. A mála lévő iratokból kiderült, hogy **Hojkovic Izabellának** hívják, Debrecenben nincs be-jelentett lakása, 52 éves és valószínűleg koldulásból ten-gette életét.

### Nem lehet megbüntetni a munkásnyúzó kisközpénztárost

A vácszeji (Sopron megye) föld-munkás szakszervezet titkára, aki egyben a mezőgazdasági munka-közvetítő hivatal vezetője, több vácszeji gazdát feljelentett, akik az illetékes kormányrendelettel el-lentében munkáikat nem a munkaközvetítőből, hanem köz-vetlenül vették fel és azokat nem a kollektív szerződésben megszab-tott fizetés mellett, hanem meg-szoruk helyzetüket kihasználva, igen alacsony napszámbérral dol-goztatták. A feljelentett gazdák

között szerepel Czury Bálint kö-zvetítő is. Utólagos érdeklődésünkre megtudtuk, hogy a gazdákat a járási főjegyző 10-10 forint büntet-éssel sújtotta, azonban Czury Bálint képviselő ellen az eljárást meg kellett szüntetni, mivel a képviselő urat mentelmi joga védi. Annak védelme alatt nyu-godtan kijátszhatja a kormány-rendeleteket és kiszákmányolhatja a megszorult mezőgazdasági mun-kásokat.

### Újra szabályozták a vámörlési engedélyeket

A közlekedési miniszter újra szabályozta a vámörlési enged-élyek kiadását. A közlekedési előjár-óság (polgármester) annak a be-szolgáltatásra köteles személynek, aki kenyérgabona beszállítási kötelességét 100 százalékgig telje-sítette, kenyérgabona öröklésre jo-gosító vámörlési engedélyt a

húztatásához tartozó minden sze-mély után a fejadag erejéig, 2200 kg-ig állíthat ki. Aki nem teljesítette kenyérgabona beszo-lgáltatási kötelezettségét, szemé-lyenként csupán 150 kg-ra kap-hat engedélyt. Az eddig adott ör-lési engedélyeket be kell számi-tani.

### Előkerült ifj. Serly Gusztáv

#### Munkafelügyelő lett a főváros közmunka és katonai ügyosztályán

Érdekes ügyben fejezte be az előzetes nyomozást a debreceni kapitányság államvédelmi osztálya. A napokban ér-kezett vissza Budapestről a debreceni Göztéglagyár kar-tellvezér fiának, a hírhedt és a munkásság által jól ismert ifjabb Serly Gusztávnak ki-hallgatási jegyzőkönyve, mely-ben igen sok ellentmondás van. Az államvédelmi osztály után az ügyet átadta a nép-ügyészségnek, amely a továb-bi eljárást lefolytatja. Ettől az ügytől függetlenül folyik Serly Kálmán, az iparkamara se-gédtitkárának ügye is, ame-lyben a törökszentmiklósi rend-őrség vezeti a nyomozást.

Az ifjabb Serly Gusztávról hozzátartozói azt állították, hogy még haza sem tért. Ez-zel szemben Budapestben a To-roczkói-úton lakik, a főváros közmunka- és katonai ügyosz-tályán mint munkafelügyelő működik és bevallása szerint a honvédségnél csupán „honvédi rangot ért el”. Szakképzettsé-ge vegyes számúnok. A jegyző-könyvi vallomás szerint 1935-ben lépett be apja vállalatához mint üzemvezető és 1944 szept-emberében hagyta ott állását. Az apja ellen felhozott váda-akat, amelyeket az teljes egé-szében az akkor még távollé-

vő fiára hárított, visszautasít-ja és kijelenti, hogy a mun-kások bérkövetelésének alkalmával csendőroket soha nem hívtak a gyártepre, azok maguktól jöttek csupán a munkásokat ellenőrizni. — A téglagyárt gettó részére a németek vették igénybe, akik-vel ő nem volt jóviszonyban. Botos Ferencné munkássz-sonynak a fizetését levonta ugyan, mert fát vitt el, de ké-sőbb azt visszafizette neki.

Ezekből a vallomásokból kiderül, hogy a „lista demo-kracia” és a „egőszintébb munkásbarát” érzés fűtötte if-jabb Serly Gusztávt és ezért nem kisebb helyre, mint a budapesti katonai ügyosztályba osztották be.

Minden jel arra va, hogy az egész országban a munka-ügyi hivatalokban helyezked-tek el a nyugatról visszatért, fasiztagyagnus katonák, kato-natiszták és a honvédkerület-pél volt polgári beosztottak. Ezt látszik igazolni ifjabb Serly Gusztáv esete is.

**KILLER EDE**  
asztalos és képzőművész  
DEBRECEN  
Ferenc József-út 68. sz.

T. vevőinek kellemes ünnepet kíván **a Harsányi Divatház**

KELLEMES ÜNNEPEKET, BOLDOG ÚJESZTENDŐT kíván **EGERESSY GYULA** illatszertár, Hangya-átjáróban.

Kellemes KARACSONYI ünnepeket kíván kedves vevőinek és jó ismerőseinek **BOHATKA LÁSZLÓ** úri, nőidivat-, kötött-szövöttáru- és textilkereskedő. Csapó-utca 10.

KELLEMES ÜNNEPEKET kíván kedves vevőinek **HÉTY-ILLATSZERTÁR** Hangya-átjáróban.

Kedves vevőinknek és ismerőseinknek **KELLEMES KARACSONYI ÜNNEPEKET** kívánunk „KERECSEN” **DIVATHAZ** Csapó-utca 8.

**Boldog KARACSONYI és ÚJÉVI ünnepeket** kíván **SZOLLOSI ISTVÁN** jésztékkereskedő **CSAPÓ-UTCA 16. SZAM.**

**BIRÓ KALMAN** fodrászmester **Piac-utca 58.** **VENDEGEINEK BOLDOG KARACSONYI ÜNNEPEKET** kíván.

**KEDVES VEVŐINEK** kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván **Ig'ódi Kálmán** üveg- és porcellánkereskedő Csapó-utca 10.

Kellemes KARACSONYI ünnepeket kívánunk **LAJOS és SZÜCS** fűszer- és csemegékereskedők Kossuth-utca 6.

**ALDOTT ÜNNEPEKET** kíván kedves vendégeink és jóismerőseink **NAGY KAROLY** cipész-mester **Balvány-utca 10.**

**Boldog karácsonyi ünnepeket** kíván **Nagy Béla** Városháza épület.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván **Berger Zsigmond** üvegkereskedő **Piac-utca 58.**

**KEDVES VEVŐINEK** Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván **KRÓH** textilüzlet **Dégenfeld-tér 10.**

Kellemes ünnepeket és boldog köznapokat kíván **Geszti Andor** Széchenyi-utca 13. sz.





